

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. balandžio 8 d.
(OR. en)

8064/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0104 (COD)

ENV 339
COMER 41
SAN 216
AGRI 148
MI 276
COMPET 229
CONSOM 86
IND 112
ENT 47
CODEC 472
IA 40

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. balandžio 6 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENIUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 156 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS, kuria iš dalies keičiamos 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) ir 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 156 final.

Pridedama: COM(2022) 156 final

Strasbūras, 2022 04 05
COM(2022) 156 final

2022/0104 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiamos

2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) ir 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2022) 169 final} - {SWD(2022) 110 final} - {SWD(2022) 111 final} -
{SWD(2022) 112 final}

TURINYS

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS	3
1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS	3
2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI	9
3. <i>EX POST</i> VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI	10
4. POVEIKIS BIUDŽETUI	13
5. KITI ELEMENTAI	14
EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA, kuria iš dalies keičiamos 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) ir Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų	20
FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA	51
1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA	51
1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas	51
1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)	51
1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:	51
1.4. Tikslas (-ai)	51
1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)	51
1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)	51
1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis	52
1.4.4. Veiklos rezultatų rodikliai	52
1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas	53
1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį	53
1.5.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė	54
1.5.3. Panašios patirties išvados	54
1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis	55
1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą	55
1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis	58
1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)	58
2. VALDYMO PRIEMONĖS	58
2.1. Stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės	58
2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)	59

2.2.1.	Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas.....	59
2.2.2.	Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)	59
2.2.3.	Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)	59
2.3.	Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės	59
3.	NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS	59
3.1.	Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės), kurioms daromas poveikis	59
3.2.	Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams	60
3.2.1.	Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka.....	60
3.2.2.	Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas	64
3.2.3.	Numatomas poveikis ECHA ištekliams	66
3.2.3.1.	Numatomi Komisijos žmogiškųjų išteklių poreikiai	67
3.2.4.	Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa.....	67
3.2.5.	Trečiųjų šalių įnašai	68
3.3.	Numatomas poveikis pajamoms	68

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (toliau – PITD)¹ integruotai reglamentuojamas maždaug 52 000 Europos stambių didelės taršos pavojų keliančių pramonės įrenginių ir gyvulininkystės ūkių (toliau – žemės ūkio ir pramonės įrenginiai) poveikis aplinkai kiekviename sektoriuje. Ji apima visus teršalus, kurie gali būti išmetami iš žemės ūkio ir pramonės įrenginių ir daro poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai. Įrenginiai, kuriems taikoma PITD, išmeta apie 20 proc. (pagal masę) visų ES į orą išmetamų teršalų, apie 20 proc. į vandenį išmetamų teršalų ir apie 40 proc. šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD). PITD reglamentuojama veikla apima elektrines, naftos perdirbimo gamyklas, atliekų apdorojimą ir deginimą, metalų, cemento, stiklo, cheminių medžiagų, celiuliozės ir popieriaus, maisto bei gėrimų gamybą ir intensyvią kiaulininkystę ir paukštininkystę. PITD reglamentuojamame įrenginyje gali būti vykdoma kelių PITD numatytų rūšių veikla, pavyzdžiui, cemento gamyba ir bendras atliekų deginimas.

Atlikus 2020 m. PITD vertinimą² padaryta išvada, kad ji iš esmės buvo veiksminga užkertant kelią pramoninės veiklos keliamai oro, vandens ir dirvožemio taršai bei ją kontroliuojant ir skatinant taikyti geriausius prieinamus gamybos būdus (GPGB). Taikant PITD buvo gerokai sumažintas į orą išmetamų teršalų kiekis ir šiek tiek sumažintas į vandenį išmetamų teršalų kiekis. Ji taip pat padėjo sumažinti iš PITD reglamentuojamų įrenginių į dirvožemį išmetamų teršalų kiekį. Nors Direktyvos poveikį išteklių naudojimo efektyvumui, žiedinei ekonomikai ir inovacijoms įvertinti sunkiau, atrodo, kad jos indėlis buvo teigiamas, nors ir nedidelis. Atsižvelgiant į dabartinius PITD apribojimus, jos indėlis į priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, taip pat buvo nedidelis. Palyginti su ankstesniais teisės aktais, kurie buvo pakeisti PITD, kiti aspektai, kaip antai, visuomenės teisė gauti informaciją ir kreiptis į teismą, pagerėjo.

Tačiau, atsižvelgiant į naujus iššūkius, vertinime taip pat nustatytos kelios tobulintinos sritys. Buvo nustatyta, kad nors Direktyva užtikrinamas patikimas pagrindas, ji nėra nuosekliai įgyvendinama visose valstybėse narėse, o jos užmojai skiriasi ir dėl to negalima visiškai įgyvendinti priemonės tikslų. Šios problemos trukdo taikant Direktyvą mažinti žemės ūkio ir pramonės įrenginių poveikį aplinkai ir sudaryti vienodas sąlygas, kuriomis užtikrinama aukšto lygio žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga. Europos Audito Rūmai padarė išvadą, kad šie klausimai taip pat daro poveikį tinkamam PITD numatyto principo „teršėjas moka“ įgyvendinimui.

Siekdama spręsti šiuos uždavinius ir skatinti esminę pramonės transformaciją, kuri turi būti įvykdyta 2025–2050 m., Komisija pagal Europos žaliąjį kursą³ įsipareigojo peržiūrėti ES priemones, skirtas stambių žemės ūkio ir pramonės įrenginių keliamai taršai mažinti. Be to, Sąjunga yra įsipareigojusi įgyvendinti Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.⁴ ir jos

¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17–119).

² Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Pramoninių išmetamų teršalų direktyvos (PITD) vertinimas (SWD(2020) 181 *final*).

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019) 640 *final*).

⁴ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

darnaus vystymosi tikslus⁵. Šiuo pasiūlymu prisidedama prie kelių darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo.

Šios iniciatyvos bendras tikslas – kuo veiksmingiau ir efektyviau padėti apsaugoti ekosistemas ir žmonių sveikatą nuo neigiamo stambių žemės ūkio ir pramonės įrenginių sukeltos taršos poveikio ir didinti ES pramonės atsparumą klimato kaitos poveikiui. PITD peržiūra siekiama skatinti esminę žemės ūkio ir pramonės transformaciją siekiant nulinės taršos tikslo, naudojant proveržio technologijas ir taip prisidedant prie Europos žaliojo kurso tikslų – anglies dioksido poveikio neutralumo, didesnio energijos vartojimo efektyvumo, aplinkos be toksinių medžiagų ir žiedinės ekonomikos – įgyvendinimo. Ja taip pat siekiama toliau padėti sudaryti vienodas konkurencijos sąlygas, kuriomis užtikrinama aukšto lygio žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga. Be to, peržiūrint PTID bus siekiama modernizuoti ir supaprastinti galiojančius teisės aktus, pavyzdžiui, vykdant skaitmeninę pertvarką ir gerinant žinias apie taršos šaltinius. Šia iniciatyva taip pat bus siekiama didinti visuomenės dalyvavimą priimant sprendimus ir galimybes gauti informaciją ir kreiptis į teismą, taip pat naudotis veiksmingais teisių gynimo mechanizmais.

Konkrečiau, peržiūrint Direktyvą bus siekiama:

- i) padidinti PTID veiksmingumą užkertant kelią teršalų išmetimui iš žemės ūkio ir pramonės įrenginių jų susidarymo vietoje arba, kai tai nepraktiška, kuo labiau sumažinant jų kiekį, kaip matyti iš nuolatinio ar spartėjančio išmetamųjų teršalų kiekio mažėjimo tendencijų, siekiant išvengti neigiamo poveikio sveikatai ir aplinkai arba jį sumažinti, atsižvelgiant į aplinkos būklę vietovėje, kurioje šie teršalai daro poveikį;
- ii) užtikrinti privačių asmenų ir pilietinės visuomenės galimybes gauti informaciją, dalyvauti priimant sprendimus ir teisę kreiptis į teismą (įskaitant veiksmingą teisių gynimą), kiek tai susiję su leidimų išdavimu, reglamentuojamų įrenginių eksploatavimu ir kontrole, taip skatinant pilietinės visuomenės veiksmus;
- iii) aiškiau išdėstyti ir supaprastinti teisės aktus ir sumažinti administracinę naštą, kartu skatinant nuoseklų jų įgyvendinimą valstybėse narėse;
- iv) skatinti naujoviškų technologijų ir gamybos būdų diegimą vykstančios pramonės transformacijos metu, nedelsiant peržiūrint GPGB informacinius dokumentus, kai yra įrodymų, kad atsiranda veiksmingesnių naujoviškų gamybos būdų, ir užtikrinant, kad išduodant leidimus būtų remiami šių sričių lyderiai;
- v) remti perėjimą prie saugesnių ir mažiau toksiškų cheminių medžiagų naudojimo, efektyvesnio išteklių (energijos bei vandens) naudojimo (ir atliekų prevencijos) ir didesnio žiediškumo;
- vi) remti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą skatinant sinergiją ir investicijas į gamybos būdus, kuriais užkertamas kelias taršai ir anglies dioksido išmetimui arba mažinamas teršalų kiekis, kaip matyti iš taršos intensyvumo tendencijų susiejimo;
- vii) spręsti žalingo poveikio sveikatai ir aplinkai, kurį daro šiuo metu PITD nereglamentuojama žemės ūkio ir pramonės veikla, problemas, kaip matyti iš taršos intensyvumo mažėjimo tendencijų.

⁵ <https://sdgs.un.org/goals>.

Taryba⁶ ir Europos Parlamentas^{7,8,9} palankiai įvertino PİTD peržiūrą ir išreiškė lūkesčius, kad šia peržiūra turėtų būti sprendžiama dėl pramonės ir žemės ūkio veiklos į orą išmetamų teršalų problema ir prisidedama prie žiedinės ekonomikos, be kita ko, skatinant pakartotinį vandens naudojimą pramonėje^{10,11}. Šiuo klausimu Europos piliečių teminė klimato kaitos ir aplinkos grupė per Konferenciją dėl Europos ateities priėmė aiškias rekomendacijas¹². Tame forume Europos piliečiai išreiškė aiškią paramą ES kovai su vandens, dirvožemio bei oro tarša ir siekiui mažinti išmetamą metano kiekį, taip pat pabrėžė teršėjų atsakomybę.

Energijai imlių pramonės šakų daugiašalė aukšto lygio darbo grupė, nuo 2015 m. konsultuojanti Komisiją politikos, susijusios su energijai imliomis pramonės šakomis, klausimais, parengė pagrindinį planą¹³, kuriame pateikiamos rekomendacijos, kaip sukurti politikos sistemą, reikalingą šiai pertvarkai valdyti, kartu išlaikant pramonės konkurencingumą. Rekomenduojama „*leidimų išdavimo pagal Pramoninių išmetamų teršalų direktyvą procesą pritaikyti taip, kad vykdant pertvarką būtų remiamos priemonės, kuriomis siekiama mažinti energijai imlių įrenginių išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį*“.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Europos žaliasis kursas yra Europos ekonomikos augimo strategija, kuria siekiama iki 2050 m. užtikrinti neutralaus poveikio klimatui, švarią ir žiedinę ekonomiką, optimizuoti išteklių valdymą ir energijos vartojimo efektyvumą ir kuo labiau sumažinti taršą, kartu pripažįstant, kad reikalinga politika, kuria skatinami esminiai pokyčiai ir kuri atitinka principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“. 2020 m. spalio mėn. ES cheminių medžiagų strategijoje tvarumui užtikrinti¹⁴ ir 2021 m. gegužės mėn. priimtame Nulinės taršos veiksmų plane¹⁵ konkrečiai nagrinėjami taršos aspektai pagal Europos žaliąjį kursą. Be to, naujojoje Europos pramonės strategijoje¹⁶ pabrėžiamas mokslinių tyrimų, inovacijų ir investicijų į naujas technologijas poreikis siekiant sustiprinti Europos pramonės konkurencingumą ir palengvinti pramonės perėjimą prie tikrai tvarios, žalesnės, veiksmingesnės ir labiau skaitmeninės technologijomis grindžiamos ekonomikos. Šios strategijos atnaujintoje

⁶ 2020 m. kovo 5 d. Tarybos išvados (6650-2020).

⁷ 2021 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl aplinkos oro kokybės direktyvų – Direktyvos 2004/107/EB ir Direktyvos 2008/50/EB – įgyvendinimo (2020/2091(INI)).

⁸ 2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos žaliojo kurso (2019/2956(RSP)).

⁹ 2020 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos Europos pramonės strategijos (2020/2076(INI)).

¹⁰ 2021 m. birželio 3 d. Tarybos išvados (9419/21).

¹¹ Komisijos komunikatas „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020) 98 *final*).

¹² <https://futureu.europa.eu/pages/about>

¹³ Žr. *Pagrindinį konkurencingos ES energijai imlios pramonės transformacijos planą, kuriuo siekiama iki 2050 m. sukurti neutralaus poveikio klimatui žiedinę ekonomiką*, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/be308ba7-14da-11ea-8c1f-01aa75ed71a1/language-en>.

¹⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Cheminių medžiagų strategija tvarumui užtikrinti. Aplinkos be toksinių medžiagų kūrimas“ (COM(2020) 667 *final*).

¹⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Kuriame sveiką planetą visiems. ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos“ (COM(2021) 400 *final*).

¹⁶ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Nauja Europos pramonės strategija“ (COM(2020) 102 *final*).

2021 m. gegužės mėn. redakcijoje¹⁷ dar labiau pabrėžiamas galimas proveržio technologijų vaidmuo.

Kitos ypač svarbios politikos sritys yra Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinys¹⁸, Metano strategija¹⁹ ir Glazgo įsipareigojimas dėl metano, Prisitaikymo prie klimato kaitos strategija²⁰, Biologinės įvairovės strategija²¹, strategija „Nuo ūkio iki stalo“²², Dirvožemio strategija²³ ir Tvarių gaminių iniciatyva²⁴.

Pagal Europos žaliąjį kursą Komisija įsipareigoja peržiūrėti ES priemones, skirtas stambių pramonės įrenginių keliamai taršai mažinti. Tai daroma visų pirma atsižvelgiant į teisės aktų taikymo sritį ir į tai, kaip turi būti užtikrinama, kad šios srities ES teisės aktai visiškai atitiktų nulinės taršos tikslą, taip pat klimato, energetikos ir žiedinės ekonomikos sričių politiką, atsižvelgiant į naudą visuomenės sveikatai ir biologinei įvairovei. PITD ir Reglamentas (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro (toliau – EIPTR reglamentas)²⁵ yra viena kitą papildančios priemonės, kuriomis reglamentuojamas pramonės poveikis aplinkai. PITD siekiama užtikrinti laipsnišką stambiausių ES žemės ūkio ir pramonės įrenginių²⁶ keliamos taršos mažinimą, kartu išsaugant vienodas konkurencijos sąlygas. EIPTR reglamentu palengvinama taršos mažinimo pastangų stebėseną gerinant viešai prieinamą informaciją apie faktinį aplinkosauginį įrenginių veiksmingumą.

¹⁷ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujosios 2020 m. pramonės strategijos atnaujinimas. Bendrosios rinkos stiprinimas siekiant Europos ekonomikos atsigavimo“ (COM(2021) 350 *final*).

¹⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „55 % tikslas – pasiekiamas. ES 2030 m. klimato tikslo įgyvendinimas siekiant neutralizuoti poveikį klimatui“ (COM(2021) 550 *final*).

¹⁹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl išmetamo metano kiekio mažinimo ES strategijos (COM(2020) 663 *final*).

²⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Nauja ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ (COM(2021) 82 *final*).

²¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020) 380 *final*).

²² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (COM(2020) 381 *final*).

²³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. dirvožemio strategija. Naudojimas geros būklės dirvožemio teikiama nauda žmonėms, maistui, gamtai ir klimatui“ (COM(2021) 699 *final*).

²⁴ COM(2022) 142.

²⁵ 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro sukūrimo ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvas 91/689/EEB ir 96/61/EB (OL L 33, 2006 2 4, p. 1–17).

²⁶ Junginys „žemės ūkio ir pramonės įrenginiai“ vartojama visų rūšių veiklai, kuri gali būti reglamentuojama PITD, apibūdinti, įskaitant visų pirma energijai imlias pramonės šakas ir gyvulininkystę.

Šie teisės aktai yra susiję su daugeliu kitų politikos sričių, nes jais siekiama holistiškai spręsti žemės ūkio ir pramonės įrenginių daromo neigiamo poveikio aplinkai problemą.

PITD atliko svarbų vaidmenį mažinant pramonės išmetamų, ypač į orą, teršalų kiekį, tačiau jos indėlis į žiedinę ekonomiką (efektyvų išteklių naudojimą) ir į vandenį išmetamų teršalų kiekio mažinimą buvo mažesnis.

Vanduo yra vienas iš trijų pagrindinių elementų Nulinės taršos veiksmų plane, kuriuo siekiama iki 2050 m. sukurti visuomenę be toksinių medžiagų ir visiškai panaikinti taršą arba sumažinti ją iki tokio lygio, kuris nekenktų gamtai ir žmonėms. Tai reiškia, kad reikia imtis veiksmų ne tik galutinės grandies, pavyzdžiui, nuotekų valymo įrenginių, bet ir pradinės grandies kurioje gaminamos ir naudojamos medžiagos, lygmeniu. Šis pasiūlymas peržiūrėti PITD atitinka ES vandens teisės aktus, visų pirma Direktyvą 2000/60/EB (Vandens pagrindų direktyvą²⁷) ir dvi susijusias direktyvas – Direktyvą 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos²⁸ ir Direktyvą 2008/105/EB dėl aplinkos kokybės standartų vandens politikos srityje²⁹ su pakeitimais, padarytais Direktyva 2013/39/EB.

ES vandens teisės aktais valstybės narės įpareigojamos vengti visų vandens telkinių būklės blogėjimo ir užtikrinti gerą visų vandens telkinių būklę taikant integruoto vandens valdymo sistemas visiems upių baseinams. Taikant šešerių valdymo metų ciklus vertinama ekologinė ir cheminė būklė (paviršinio vandens) ir kiekybinė bei cheminė būklė (požeminio vandens) bei planuojamos priemonės, kurias taikant šalinami visi vandens telkiniams kylantys pavojai, taip pat ir tie, kuriuos sukelia žemės ūkio, pramonės, namų ūkių ir kita ekonominė veikla (įskaitant laivybą, apsaugą nuo potvynių ir hidroenergetiką). Atsižvelgdama į Nulinės taršos veiksmų planą, Komisija paskelbė, kad 2022 m. ji parengs pasiūlymą dėl tolesnio taisyklių, taikomų paviršinio ir požeminio vandens teršalams, griežtinimo, kuris bus įtrauktas į pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl integruoto vandens išteklių valdymo.

PITD pasiūlymu šios iniciatyvos papildomos, be kita ko, išplečiant Direktyvos taikymo sritį, skatinant kurti naujas išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo technologijas, didinant išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą, skatinant pakartotinį vandens naudojimą, užtikrinant geriau kontroliuojamus ir labiau integruotus leidimų išdavimo reikalavimus ir įvedant privalomą aplinkosaugos vadybos sistemą. Pasiūlymu bus sustiprintas integruotas požiūris, nes bus patikslinti atitinkamų kompetentingų institucijų bendradarbiavimo reikalavimai. Šis bendradarbiavimas apima leidimų peržiūrą ir atnaujinimą, atsižvelgiant į priimančiosios aplinkos būklę, ir (arba) priemonių, kuriomis siekiama laikytis aplinkos kokybės normų, tikslų, planų ir programų pagal vandens teisės aktus, planavimą. Didesnis nuoseklumas taip pat bus užtikrintas paaiškinant taisykles, taikomas netiesioginio teršalų išleidimo į vandenį per komunalinių nuotekų valymo įrenginius atvejais. Skatinant inovacijas bus padedama spręsti problemas, susijusias su patvariomis cheminėmis medžiagomis ir neseniai nustatytomis susirūpinimą keliančiomis medžiagomis, įskaitant perfluoralkilintas ir polifluoralkilintas

²⁷ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1–73).

²⁸ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo (OL L 372, 2006 12 27, p. 19–31).

²⁹ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/105/EB dėl aplinkos kokybės standartų vandens politikos srityje, iš dalies keičianti ir panaikinanti Tarybos direktyvas 82/176/EEB, 83/513/EEB, 84/156/EEB, 84/491/EEB, 86/280/EEB ir iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB (OL L 348, 2008 12 24, p. 84–97).

medžiagas (PFAS), mikroplastiką ir vaistus. Tai atitinka Cheminių medžiagų strategiją tvarumui užtikrinti, Europos Komisijos komunikatą dėl strateginio požiūrio į vaistus aplinkoje³⁰ ir Komunikatą dėl vaistų strategijos³¹.

Vykdamas keitimosi informacija procesą pagal PITD siekiant parengti ir peržiūrėti GPGB informacinius dokumentus, reikėtų atsižvelgti į susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų nustatymą pagal ES vandens teisės aktus. Visų pirma tai yra požeminiame ir paviršiniame vandenyje stebimų medžiagų ir medžiagų, kurios, kaip nustatyta, gali kelti didelį pavojų vandens aplinkai arba per vandens aplinką visos ES lygmeniu, sąrašai.

Keičiantis informacija pagal PITD taip pat bus galima plėtoti efektyvaus vandens naudojimo priemones ir spręsti dėl galimybės pakartotinai naudoti vandenį žemės ūkio ir pramonės įrenginiuose, laikantis Žiedinės ekonomikos veiksmų plano³², kuriuo įsipareigojama skatinti pakartotinį vandens naudojimą pramonėje. 2020 m. gegužės mėn. priimtas Reglamentas (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų³³ taikomas pakartotiniam vandens naudojimui žemės ūkio drėkinimo sistemose, tačiau jame taip pat pabrėžiamas didžiulis išvalytų nuotekų panaudojimo pramonės reikmėms potencialas įgyvendinant integruotą vandens išteklių valdymą.

PITD reglamentuojant tam tikrą veiklą teršalų susidarymo vietoje, valstybėms narėms padedama vykdyti savo įsipareigojimus pagal kitus ES teisės aktus, kuriais nustatomos aplinkos kokybės normos, pavyzdžiui, Direktyvą dėl aplinkos oro kokybės³⁴. Ja taip pat padedama valstybėms narėms siekti savo tikslų pagal ES teisės aktus, kuriais nustatomi nacionaliniai tikslai, kaip antai Nacionalinių išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimų direktyvą³⁵, Pastangų pasidalijimo reglamentą³⁶ ir Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą³⁷.

Pagal PITD nustatyti išmetamųjų teršalų kiekiai taikant GPGB buvo naudojami Deleguotuoju aktu dėl taksonomijos pagal klimato srities tikslus nustatant reikšmingos žalos nedarymo

³⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos Sąjungos strateginis požiūris į vaistus aplinkoje“ (COM(2019) 128 *final*).

³¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES vaistų strategija“ (COM(2020) 761 *final*).

³² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020) 98 *final*).

³³ 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32–55).

³⁴ 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008 6 11, p. 1–44).

³⁵ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1–31).

³⁶ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26–42).

³⁷ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1–56).

kriterijus³⁸. Siūlomomis PITD peržiūros priemonėmis, nustatant papildomus kriterijus ir juos atnaujinant, ilgainiui bus toliau remiama ES tvarių investicijų taksonomija. Šie kriterijai bus nustatyti siekiant svariai prisidėti prie taršos prevencijos ir kontrolės ir taip pat padėti Tvaraus finansavimo platformoje apibrėžti, kuri veikla gali būti laikoma tvaria.

Galiausiai PITD padeda gerinti bendrą aplinkosauginį veiksmingumą ir padeda siekti kituose ES sektoriniuose teisės aktuose nustatytų tikslų, be kita ko, susijusių su REACH reglamentu, atliekomis ir gamtos apsauga.

• Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

8-ojoje aplinkosaugos veiksmų programoje³⁹ daugiausia dėmesio skiriama šešioms tarpusavyje susijusiems prioritetiniams tikslams. Iš jų būtų galima paminėti šiuos:

- 2 straipsnio d punktas – siekti nulinės taršos, taip pat ir kenksmingomis cheminėmis medžiagomis, tikslo, kad aplinkoje, įskaitant orą, vandenį ir dirvožemį, neliktų toksiškų medžiagų. Taip pat siekiama sumažinti šviesinę ir akustinę taršą ir apsaugoti žmonių, gyvūnų ir ekosistemų sveikatą ir gerovę nuo su aplinka susijusios rizikos ir neigiamo poveikio;
- 2 straipsnio f punktas – didinti aplinkos tvarumą ir gerokai sumažinti pagrindinius aplinkai ir klimatui daromo neigiamo poveikio veiksnius, susijusius su ES gamyba ir vartojimu. Tai visų pirma susiję su energetikos, pramonės, pastatų ir infrastruktūros, judumo, turizmo, tarptautinės prekybos ir maisto sistemos sritimis.

Pasiūlymas dėl PITD padės pasiekti šiuos tikslus.

Dėl naujos geopolitinės ir energijos rinkos padėties Sąjunga turi iš esmės paspartinti perėjimą prie šviesios energijos ir padidinti Europos energetinę nepriklausomybę nuo nepatikimų tiekėjų ir nepastovaus iškastinio kuro tiekimo. ES reaguojant į 2022 m. Rusijos pradėtą karą prieš Ukrainą, iniciatyva „REPowerEU“⁴⁰ siekiama padidinti visos ES energetikos sistemos atsparumą įvairinant dujų tiekimą ir sumažinti iškastinio kuro naudojimą didinant energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalį ir skatinant elektrifikaciją, taip pat šalinant infrastruktūros kliūtis. Direktyvos peržiūra prisidedama prie visos ES energetikos sistemos atsparumo didinant Sąjungos pramoninių procesų energijos vartojimo efektyvumą.

Ši siūloma direktyva yra bandomoji, grindžiama Komisijos principu „kiek plus, tiek minus“, kurį taikant siekiama sumažinti administracinę naštą. Pagalbinio poveikio vertinimo ataskaitoje pateikiama išsami informacija apie numatomą pasiūlymo administracinę naštą. Siūlomos su pasiūlymu susijusios administracinės naštos mažinimo priemonės aprašomos šio memorandumo skirsnyje dėl reglamentavimo tinkamumo ir supaprastinimo.

³⁸ Komisijos deleguotasis reglamentas, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams (C(2021) 2800 *final*).

³⁹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m. (COM(2020) 652 *final*).

⁴⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „REPowerEU“: bendri Europos veiksmai įperkamesnei energijai bei saugesnei ir tvaresnei energetikai užtikrinti“ (COM(2022) 108 *final*).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Teisinis šio pasiūlymo pagrindas yra SESV 192 straipsnis. Pagal SESV 191 straipsnį ir 192 straipsnio 1 dalį Europos Sąjunga turi padėti siekti šių tikslų: išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę; skatinti tarptautinio lygmens priemones, skirtas regioninėms ar pasaulinėms aplinkos problemoms spręsti, ir kovoti su klimato kaita.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Šios direktyvos tikslų – užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį ir gerinti aplinkos kokybę visoje Sąjungoje – valstybės narės deramai pasiekti negali. Dėl tarpvalstybinio pramoninės veiklos sukeltos taršos pobūdžio šių tikslų būtų geriau siekti ES lygmeniu, o tai pateisina ES priemonių priėmimą pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą.

Žemės ūkio ir pramonės įrenginių keliami tarša nepaiso nacionalinių sienų ir viena valstybė narė negali deramai užtikrinti taršos kontrolės. Be to, pramonės įrenginių veikla yra glaudžiai susijusi su bendrosios rinkos veikimu. Nesant visos ES mastu taikomo požiūrio į aplinkosauginio veiksmingumo standartų nustatymą, toms pačioms pramonės šakoms kiekvienoje valstybėje narėje būtų taikomos skirtingos taršos kontrolės taisyklės, dėl to gali atsirasti nevienodos sąlygos, bendroji rinka gali susiskaidyti ir gali būti trukdoma ES pastangoms siekti Sutartyje nustatyto tikslo užtikrinti aukštą aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos lygį.

• Proporcingumo principas

PITD struktūra užtikrinamas rezultatų proporcingumas, nes joje i) GPGB nustatomi kaip ekologiškai efektyviausi ir ekonomiškai perspektyviausi tam tikrame sektoriuje naudojami išbandyti būdai ir ii) atskirais atvejais leidžiama nukrypti nuo reikalavimų, jeigu ES masto GPGB reikalavimų taikymo sąnaudos būtų neproporcingai didesnės už numatomą naudą aplinkai ir (arba) sveikatai.

Pagalbiniame poveikio vertinime įvertintas visų siūlomų PITD pakeitimų poveikis. Buvo atliktas ir kokybinis, ir kiekybinis vertinimas ir nustatyta, kad pasiūlymai yra proporcingi, t. y. kad nauda visuomenei yra gerokai didesnė už patirsimas išlaidas.

Nustatyta, kad didžiausią poveikį turės priemonės, kuriomis į taikymo sritį įtraukiami galvijų ūkiai ir didesnis skaičius kiaulių ir naminių paukščių ūkių. Sumažinto išmetamo metano ir amoniako kiekio naudos sveikatai ir aplinkai pinigine verte yra daugiau nei 5,5 mlrd. EUR per metus, su reikalavimų laikymosi užtikrinimu susijusios išlaidos – 265 mln. EUR, o administracinės išlaidos (administravimo institucijų ir ūkio subjektų) – 223 mln. EUR, todėl sąnaudų ir naudos koeficientas yra labai palankus ir siekia 11.

• Priemonės pasirinkimas

Pasiūlymo tikslų geriausia siekti direktyva. Tai tinkamiausia teisinė priemonė siekiant iš dalies pakeisti galiojančią Pramoninių išmetamų teršalų direktyvą (Direktyvą 2010/75/ES).

Taikant direktyvą reikalaujama, kad valstybės narės pasiektų savo tikslus ir įdiegtų priemones nacionalinėse materialinės ir procesinės teisės sistemose. Vadovaujantis tokiu požiūriu, įgyvendinant ES priemonę valstybėms narėms suteikiama daugiau laisvės, nei taikant

reglamentą, nes valstybės narės gali pasirinkti tinkamiausias priemones direktyvoje numatytoms priemonėms įgyvendinti. Taip valstybės narės gali užtikrinti, kad iš dalies pakeistos taisyklės būtų įtrauktos į jų materialinės ir procesinės teisės sistemą ES PITD įgyvendinti, visų pirma reglamentuodamos įrenginių leidimus ir vykdymo užtikrinimo priemones bei sankcijas.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

2020 m. atlikus PITD vertinimą⁴¹ nustatyta, kad ji veiksmingai padėjo sumažinti poveikį aplinkai ir konkurencijos iškreipimus ES. Bendradarbiavimas rengiant GPGB informacinius dokumentus ir nustatant GPGB (vadinamasis Sevilijos procesas) vyko gerai ir buvo pripažintas pavyzdiniu bendradarbiavimu grindžiamo valdymo modeliu.

Taikant PITD buvo gerokai sumažintas į orą išmetamų teršalų kiekis ir šiek tiek sumažintas į vandenį išmetamų teršalų kiekis. Taip pat buvo sumažintas PITD reglamentuojamų įrenginių į dirvožemį išmetamų teršalų kiekis. Sunkiau įvertinti Direktyvos poveikį išteklių naudojimo efektyvumui, žiedinei ekonomikai ir inovacijoms. Atrodo, kad jos teigiamas indėlis buvo nedidelis. Kiti aspektai, pavyzdžiui, visuomenės teisė gauti informaciją ir kreiptis į teismą, šiek tiek pagerėjo.

PITD buvo įvertinta kaip iš esmės veiksminga priemonė. GPGB išvadų nauda yra gerokai didesnė už sąnaudas. Neproporcingų ar nereikalingų administracinių išlaidų nenustatyta. ES konkurencingumui daromas mišrus poveikis. Nėra įrodymų, kad jis būtų reikšmingas.

Visos suinteresuotosios grupės laikėsi nuomonės, kad PITD yra svarbi. Ją taikant gali būti sprendžiamos išskylančios aplinkos problemos nepaisant to, kad GPGB informacinių dokumentų rengimo procesas užtrunka. Nors PITD nelabai prisideda prie priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, skiriasi nuomonės dėl to, ar šiuo atžvilgiu ji yra aktuali.

Buvo įvertinta, kad PITD nuostatos dera tarpusavyje ir su kitomis ES politikos sritimis, tačiau yra galimybių prie jų prisidėti daugiau. Reikia paaiškinti kai kuriuos su aiškinimu susijusius klausimus.

Nuspręsta, kad taikant PITD sukuriama reikšminga pridėtinė vertė ES. Ja užtikrinami nuoseklesni pramoninės taršos mažinimo reikalavimai, be kita ko, vykdamas stebėseną ir užtikrinant vykdymą, taip mažinant bendrosios rinkos iškreipimus. Jeigu ES nebūtų ėmusių veiksmų, standartai būtų ne tokie griežti, o nauda sveikatai ir aplinkai būtų mažesnė. Atskiros valstybės narės negali atkartoti GPGB informacinių dokumentų rengimo proceso, jį vis dažniau naudoja ir ES nepriklausančios šalys. PITD decentralizuotas požiūris atitinka subsidiarumo ir proporcingumo principus.

Atlikus vertinimą nustatytos kelios sritys, kuriose PITD veiksmingumas neatrodo toks, kokio buvo pageidaujama – visų pirma mažinant į vandenį išmetamų teršalų kiekį, prisidedant prie išmetamo ŠESD kiekio mažinimo, skatinant gamybą be toksinių medžiagų ir didinant išteklių naudojimo efektyvumą bei pakartotinį naudojimą. Šios sritys yra labai svarbios atliekant PITD peržiūrą, apie kurią paskelbta Europos žaliojo kurso komunikate.

⁴¹ Žr. pirmiau, Nr. 2.

• **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Rengiant poveikio vertinimą, vykdant bendrą Pramoninių išmetamų teršalų direktyvos ir EIPTR reglamento peržiūrą, vyko išsamios konsultacijos. Jos apėmė įvairių su konsultacijomis susijusią veiklą, kuria siekta sužinoti visų susijusių suinteresuotųjų subjektų nuomones ir užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į įvairių organizacijų ir suinteresuotųjų subjektų nuomones.

Iš pradžių pradiniai atsiliepimai apie paskelbtą įžanginį poveikio vertinimą buvo pateikti Komisijos interaktyviajame portale „Išsakykite savo nuomonę“ (154 atsakymai, konsultacijos vyko nuo 2020 m. kovo 24 d. iki 2020 m. balandžio 21 d.). Vėliau vyko bendros viešos konsultacijos dėl PITD ir EIPTR (internetinė apklausa Komisijos interaktyviajame portale „Išsakykite savo nuomonę“, 336 atsakymai, nuo 2020 m. gruodžio 20 d. iki 2021 m. kovo 23 d.). Apklausoje buvo pateikti 24 klausimai, iš kurių keturi buvo konkrečiai susiję su EIPTR.

Galiausiai 2021 m. vasario 8 d. – balandžio 9 d. buvo vykdoma tikslinė suinteresuotųjų subjektų apklausa. Ji apėmė išsamesnę internetinę apklausą (gauti 235 atsakymai), kuria buvo siekiama toliau tobulinti duomenų bazę, iš konkrečių suinteresuotųjų grupių renkant konkretesnius atsiliepimus apie šešias problemines sritis, sugrupuotas pagal poveikio vertinimo tyrime nagrinėtas galimybes.

Probleminės sritys buvo šios: i) aplinka teršiama; ii) vyksta klimato krizė; iii) gamtos ištekliai eikvojami; iv) taikant pažangiausias metodus negalima tinkamai reaguoti į i–iii punktuose nurodytas problemas; v) privatūs asmenys turi ribotas galimybes gauti informaciją apie žemės ūkio ir pramonės įrenginių daromą poveikį ir imtis veiksmų dėl jo; vi) pernelyg didelė našta gali turėti įtakos politikos priemonės veiksmingumui.

Per šias apklausas gautus atsiliepimus taip pat papildė 2021 m. birželio–rugpjūčio mėn. konsultacijos su tikslinėmis grupėmis, kurių metu buvo siekiama įtraukti suinteresuotuosius subjektus į gilesnes diskusijas pagrindinėmis temomis. Suinteresuotieji subjektai buvo atrinkti pagal jų atstovaujamas sektorius ir siekiant užtikrinti gerą pasiskirstymą pagal geografiją ir suinteresuotųjų subjektų tipus (aplinkosaugos nevyriausybinės organizacijos, pramonės atstovai ir valstybių narių ministerijos bei kompetentingos institucijos), kad galėtų vykti subalansuotos diskusijos.

Galiausiai 2020 m. gruodžio 15 d. ir 2021 m. liepos 7–8 d. nuotoliniu būdu buvo surengti du suinteresuotųjų subjektų praktiniai seminarai.

Pilietinės visuomenės ir aplinkosaugos nevyriausybinių organizacijų nuomone, visos pirmiau minėtos probleminės sritys yra labai svarbios, visų pirma atsižvelgiant į:

- PITD nepakankamą veiksmingumą sprendžiant poveikio aplinkai ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo klausimus;
- būtinybę greičiau atnaujinti EIPTR teršalų sąrašą, kad būtų atsižvelgiama į naujas grėsmes, ir
- ribotą prieigą prie informacijos apie įrenginių aplinkosauginio veiksmingumo lygius.

Visos suinteresuotosios grupės manė, kad svarbu spręsti ribotas prieigos prie informacijos klausimą.

Tačiau pramonės ir verslo asociacijų atsiliepimai buvo skirtingi – pripažįstant efektyvaus išteklių naudojimo ir gamybos, kuriai naudojama mažiau toksiškų medžiagų, klausimus jų požiūris buvo neutralus (bet ne neigiamas). Pramonės ir verslo asociacijos taip pat buvo neutralesnės pripažindamos poreikį remti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą,

atreipdamos dėmesį į galimas papildomas duomenų teikimo išlaidas ir dubliavimosi su apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS) riziką⁴². Kalbant apie ribotą Direktyvos taikymo sritį, pramonės ir verslo asociacijos atkreipė dėmesį į sąnaudų problemas ir teigė, kad, norint įveikti daugumą sunkumų, su kuriais susiduriama, pakanka šiuo metu taikomų nacionalinių sistemų ir ES teisės aktų.

Visi suinteresuotieji subjektai sutiko, kad PITD indėlis sudarant palankesnes sąlygas kurti, naudoti ir skatinti inovacijas buvo per mažas.

• **Poveikio vertinimas**

Buvo atliktas poveikio vertinimas, o 2021 m. gruodžio 10 d. Reglamentavimo patikros valdyba⁴³ pateikė teigiamą nuomonę.

Buvo pasiūlytos ir įvertintos penkios iš dalies tarpusavyje susijusios, bet nepriklausomos politikos galimybės. pasirinktos kiekvienos probleminės srities galimybės buvo sujungtos į šį tinkamiausiu laikomą politikos priemonių rinkinį:

- veiksmingumas. Visiškas 24 optimizavimo ir atnaujinimo priemonių įgyvendinimas;
- inovacijos. lyderiai turi galimybę laisvai išbandyti naujoviškus gamybos būdus, kartu įsteigiamas Pramonės transformacijos ir išmetamųjų teršalų inovacijų centras (INCITE), o ūkio subjektai iki 2030 m. parengia pertvarkos planus;
- išteklių naudojimas ir cheminės medžiagos. patobulinta aplinkosaugos vadybos sistema;
- priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas. siekiant kuo labiau padidinti energijos vartojimo efektyvumą ir kuo labiau sumažinti energijos suvartojimą, bus nustatyti minimalūs energijos vartojimo efektyvumo lygiai. PITD ir ATLPS sinergijos peržiūra bus atlikta 2028 m., taip sudarant sąlygas užtikrinti optimalią sinergiją nuo 2030 m.;
- taikymas sektoriams. Į PITD taikymo sritį bus įtraukta papildoma veikla, visų pirma intensyvi gyvulininkystė ir tam tikra gamybos veikla.

Tikimasi, kad tinkamiausiu laikomo priemonių rinkinio poveikis bus toks, kaip išdėstyta toliau. Apskritai tikimasi, kad nauda gerokai persvers sąnaudas.

Nors kiekybiškai įvertinti ir pinigais išreikšti viso poveikio nebuvo įmanoma, apskaičiuota, kad priemonių, kuriomis didinamas Direktyvos veiksmingumas, nauda sveikatai sieks nuo 860 mln. EUR iki 2,8 mlrd. EUR per metus, o metinės kapitalo išlaidos ir veiklos išlaidos – apie 210 mln. EUR per metus.

Apskaičiuota, kad bendra viso pasiūlymo administracinė našta ūkio subjektams sieks 250 mln. EUR per metus, o valdžios institucijoms – 196 mln. EUR per metus.

Dėl platesnio taikymo gyvulininkystės ūkiams sumažėtų išmetamas metano ir amoniako kiekis, o tokio sumažėjimo nauda sveikatai siektų daugiau kaip 5,5 mlrd. EUR per metus. Įtraukus 10 proc. stambiausių galvijų ūkių, kuriuose išmetama 41 proc. šio sektoriaus teršalų, kasmet bus išmetama bent 184 kt metano ir 59 kt amoniako mažiau. Įtraukus 18 proc. stambiausių kiaulininkystės ir 15 proc. stambiausių paukštininkystės ūkių, kuriuose išmetama atitinkamai 85 proc. ir 91 proc. šių sektorių teršalų, kasmet kiaulininkystės ūkiuose bus išmetama bent 135 kt metano ir 33 kt amoniako mažiau, o paukštininkystės ūkiuose – 62 kt amoniako mažiau. Šitaip išplėtus taikymo sritį PITD apims nebe 18 proc., o 60 proc.

⁴² 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32–46).

⁴³ Ares(2021) 7643865, 2021 12 10

amoniako kiekio, išmetamo auginant galvijus, kiaules ir naminius paukščius, ir nebe 3 proc., o 43 proc. išmetamo metano kiekio. Apskaičiuota, kad susijusios reikalavimų laikymosi užtikrinimo išlaidos sieks apie 265 mln. EUR per metus.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Laikantis Komisijos įsipareigojimo užtikrinti geresnį reglamentavimą, šis pasiūlymas parengtas įtraukiai, visiškai skaidriai ir nuolat bendradarbiaujant su suinteresuotaisiais subjektais, įsiklausant į išorės subjektų nuomones ir atsižvelgiant į nepriklausomų ekspertų analizę, siekiant, kad jis būtų tinkamai subalansuotas.

PITD yra geresnio reglamentavimo iniciatyvos, kuria sėkmingai sujungtos ir supaprastintos septynios direktyvos⁴⁴ ir racionalizuoti administraciniai aspektai, įskaitant maždaug perpus sumažintus ataskaitų teikimo reikalavimus, rezultatas⁴⁵. Nors taip ribojamos tolesnio supaprastinimo galimybės, konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais metu Komisija turėjo galimybę nustatyti keletą galimų papildomų Direktyvos paaiškinimo ir supaprastinimo būdų. Taikant tokius teigiamo suinteresuotųjų subjektų susidomėjimo sulaukusius būdus bus galima išspręsti su leidimų išdavimo procesu susijusius neaiškumus.

Tai visų pirma susiję su tam tikrų nuostatų dėl dujų oksidavimo, skystinimo ir pirolizės – veiklos, kuri yra svarbi siekiant sukurti žiedinę mažo anglies dioksido pėdsako ekonomiką, išaiškinimu. Kiti aspektai yra susiję su II priedo orientacinio teršalų sąrašo pakeitimu nuorodomis į kitus ES teisės aktus, kuriuose pateikiami atitinkamų teršalų sąrašai, ir suderintų atitikties vertinimo visoje ES kriterijų nustatymu. Abi priemonės padidins teisinį tikrumą dėl visiems ūkio subjektams, kuriems taikoma PITD, taikytinų taisyklių. Be to, atitikties vertinimo metodų, taikomų pagal PITD II, III ir IV skyrius, neatitikimų pašalinimas bus naudingas apie 4 000 ūkio subjektų, eksploatuojančių didelius kurą deginančius įrenginius ir atliekų deginimo įrenginius.

Be to, atskira ir paprastesnė leidimų išdavimo tvarka bus nustatyta 20 000 gyvulininkystės ūkių, kurių veikla šiuo metu reglamentuojama PITD, taip pat tiems ūkiams, kurie bus naujai įtraukti į jos taikymo sritį – mažiausioms įmonėms, kurių veikla reglamentuojama PITD. Kasmet patiriama administracinė našta sumažės 113 mln. EUR.

Kodifikavus teisės aktus po to, kai bus priimtas peržiūrėtas teisės aktas, bus galima panaikinti nebeaktualias nuostatas.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlyme atsižvelgiama į pagrindines teises ir laikomasi Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijoje pripažintų principų⁴⁶.

Pagal Chartijos 52 straipsnio 1 dalį bet koks Chartijoje pripažintų teisių ir laisvių įgyvendinimo apribojimas turi būti numatytas teisės aktuose ir juo negali būti keičiama tų teisių ir laisvių esmė. Laikantis proporcingumo principo, apribojimai gali būti taikomi tik tuo

⁴⁴ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (nauja redakcija) pridodamas dokumentas. POVEIKIO VERTINIMAS [KOM(2007) 843 galutinis] [KOM(2007) 844 galutinis] [SEK(2007) 1682], SEK(2007) 1679 galutinis.

⁴⁵ ES aplinkos politikos ataskaitų teikimo ir stebėsenos tinkamumo patikrinimas, SWD(2017) 230 *final*.

⁴⁶ Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (OL C 326, 2012 10 26, p. 391).

atveju, jeigu jie būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba reikalingi kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti.

Šiuo pasiūlymu užtikrinama tinkama pagrindinės teisės į laisvę užsiimti verslu ir pagrindinės teisės į nuosavybę bei kitų pagrindinių teisių (aplinkos, sveikatos, teisių gynimo) pusiausvyra.

Laisvė užsiimti verslu ir teisė į nuosavybę ribojamos tik tiek, kiek būtina siekiant išsaugoti kitas minėtas pagrindines teises ir bendrojo intereso tikslus pagal Chartijos 52 straipsnio 1 dalį.

Pasiūlymu prisidedama prie tikslo užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį laikantis tvaraus vystymosi principo, kaip nustatyta Chartijos 37 straipsnyje, teisę į gyvybę, asmens neliečiamybę ir sveikatos apsaugą, kaip nustatyta Chartijos 2, 3 ir 35 straipsniuose, ir teisę į vartotojų apsaugą, kaip nustatyta 38 straipsnyje.

Juo taip pat prisidedama prie Chartijos 47 straipsnyje nustatytos teisės į veiksmingą teisinę gynybą, kiek tai susiję su žmonių sveikatos apsauga.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Poveikis biudžetui ir reikalingi žmogiškieji bei administraciniai ištekliai nurodyti pridedamoje finansinėje pažymoje. Pasiūlymas turės poveikį Komisijos ir Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) biudžetui, susijusį su reikiama žmogiškaisiais ir administraciniais ištekliais. Į PITD taikymo sritį įtraukus daugiau ekonominės veiklos ir aplinkosaugos aspektų, Komisija turės vykdyti daugiau su įgyvendinimu ir vykdymo užtikrinimu susijusių funkcijų. Be to, Komisijai teks svarbesnis vaidmuo valdant inovacijų centrą ir daugiau darbo rengiant GPGB informacinius dokumentus ir GPGB išvadas, todėl šioms funkcijoms atlikti iš viso reikės 4 papildomų etatų.

ECHA padės Komisijai: 1) prisidedama vykdant keitimąsi informacija apie GPGB ir naujus gamybos būdus, kaip antai nustatant ir atrenkant kiekvienam sektoriui aktualias medžiagas, plėtojant konkretaus sektoriaus gerąją praktiką, susijusią su saugiausių rinkoje medžiagų naudojimu, ir 2) teikdama priemones ir rekomendacijas PITD nurodytiems ūkio subjektams rengiant jų aplinkosaugos vadybos sistemos cheminių medžiagų skyrių. Šioms funkcijoms atlikti iš viso reikės 3 papildomų etatų.

Siekiant padėti Komisijai įvairiose darbo srityse, susijusiose su INCITE veikla ir GPGB informacinių dokumentų ir GPGB išvadų rengimu, reikiamoms ekspertinėms žinioms finansuoti reikia maždaug 8 200 000 EUR per metus.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Pagrindiniais šios iniciatyvos tikslų įgyvendinimo pažangos stebėjimo rodikliai ir toliau bus bendri kiekvieno sektoriaus išmetamų teršalų kiekiai, nustatomi pagal duomenimis, kuriuos ūkio subjektai teikia EIPTR. EIPTR reglamentą peržiūrims kartu su šia Direktyva ir jį naudojant ateityje bus galima geriau stebėti PITD poveikį atskirų pramonės šakų aplinkosauginiam veiksmingumui.

- Detalesnė įrenginių lygmens informacija apie išmetamus teršalus padės analizuoti pagrindinius procesus sektoriuose, kurių aplinkosauginis veiksmingumas gerėja arba atsilieka.

- Įtraukus ataskaitų apie išteklių naudojimą teikimo funkciją, bus galima nustatyti naujus – medžiagų, vandens ir energijos naudojimo – rodiklius, pagal kuriuos bus galima stebėti išteklių naudojimo efektyvumo didėjimą.
- Dinamiškiau atnaujinant medžiagų, kurioms taikomas EIPTR reglamentas, sąrašą bus galima nustatyti išmetamo naujų ir šiuo metu susirūpinimą keliančių medžiagų kiekio rodiklius. Taip bus galima stebėti tokių medžiagų naudojimo ir valdymo patobulimus.

Šie patobulinimai taip pat padės užtikrinti, kad tokio tipo stebėseną būtų galima veiksmingai naudoti platesnėje nulinės taršos tikslo įgyvendinimo stebėsenos ir perspektyvų sistemoje, kurios informacija nuo 2022 m. bus skelbiama kas dvejus metus⁴⁷. Duomenys apie oro, vandens ir dirvožemio taršą, kurie bus gaunami vykdant nulinės taršos tikslo įgyvendinimo stebėseną, padės įvertinti įrenginių, kuriems taikoma PITD ir EIPTR reglamentas, išmetamų teršalų kiekio mažinimo poveikį.

Pagrindinis PITD peržiūros tikslas – užtikrinti, kad būtų naudojami visas išmetamųjų teršalų kiekių taikant GPGB spektras. Ateityje parengus suderintą leidimo santrauką bus gerokai lengviau naudojant automatines IT priemones rinkti informaciją apie leidimuose nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Tokiu būdu, pasibaigus leidimų peržiūros ciklams, kurie pradedami taikyti patvirtinus GPGB išvadas, bus galima atlikti išmetamųjų teršalų ribinių verčių pasiskirstymo išmetamųjų teršalų kiekių taikant GPGB intervaluose analizę pagal sektorius, o leidimuose pateikiama informacija taps aiškesnė visuomenei.

Pažangos mažinant išmetamųjų teršalų kiekį mastas priklausys nuo technologijų pažangos, inovacijų centro veiklos rezultatų, dažnesnių GPGB informacinių dokumentų peržiūrų ir visų veiksmų, kurių dėl to gali būti imtasi. Taip pat bus svarbu stebėti inovacijų plėtros ir diegimo tempą ir su tuo susijusią PITD reglamentuojamų sektorių transformaciją, kad būtų pasiekti ES 2030 m. ir 2050 m. aplinkos ir klimato sričių tikslai. Suderintoje leidimo santraukoje bus galima kiekybiškai įvertinti atvejų, kai buvo pasinaudota naujomis lankstumo priemonėmis, padedančiomis lyderiams išbandyti ir diegti naujus gamybos būdus, skaičių. Sudėtingiau bus stebėti platesnį poveikį inovacijų dinamikai. Inovacijų centro skelbiamoje pramonės transformacijos rezultatų suvestinėje bus nustatyti nauji rodikliai. Centras gali nustatyti tokius rodiklius:

- transformatyviųjų technologijų technologinės parengties lygį pagal sektorius,
- taikant transformatyvias technologijas išmetamų teršalų kiekį,
- numatomą tokių technologijų diegimo tvarkaraštį,
- kiekvieno PITD reglamentuojamo sektoriaus atotrūkį nuo tikslinių rodiklių.

Šiuos rodiklius papildys valstybių narių reguliariai skelbiama įgyvendinimo informacija, nes dinamiškomis IT priemonėmis bus teikiama lengvai prieinama, kompiuterio skaitoma ir bendros formos informacija apie pagrindines nuostatas. Bus nurodoma informacija apie:

- lankstumo priemonių taikymą siekiant remti transformatyvuosius gamybos būdus;
- griežtesnių leidimo sąlygų nustatymą leidimuose, kai to reikia siekiant laikytis aplinkos kokybės normų,

⁴⁷ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Nulinės taršos tikslo įgyvendinimo stebėsenos ir perspektyvų sistemos kūrimas“, pridedamas prie Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Kuriame sveiką planetą visiems. ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos“ (SWD(2021) 141 final).

- išimčių, kuriomis leidžiama nukrypti nuo išmetamųjų teršalų kiekio taikant GPGB intervalo, taikymą,
- vykdymo užtikrinimo veiksmus, kurių imtasi.

Nuomonė apie teisinio aiškumo didinimą bus stebima GPGB informacinių dokumentų rengimo proceso metu, atliekant e. apklausas, siunčiamas PITD suinteresuotųjų subjektų bendruomenei.

PITD ir ATLPS sąveikos ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo pokyčių peržiūra, kurią tikimasi atlikti iki 2030 m., bus svarbus žingsnis stebint ir vertinant šį reformuotą ir kompleksiškesnį politinį požiūrį.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

- a) Direktyvos 2010/75/ES pakeitimai

1 straipsnio pakeitimu siekiama aiškiai paaiškinti, kad šia direktyva nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užkirsti kelią teršalų išmetimui į orą, vandenį ir žemę arba, jei tai yra neįmanoma, mažinti jų kiekį ir užkirsti kelią atliekų susidarymui, siekiant aukšto žmonių sveikatos ir visos aplinkos apsaugos lygio, kaip numatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 191 straipsnyje. Toks tikslus paaiškinimas pririnkus įtraukiamas ir į kitus straipsnius.

3 straipsnio pakeitimais siekiama pateikti aktualias naujų sąvokų ar elementų, kurie įtraukiami į Direktyvą išplečiant jos taikymo sritį arba sugriežtinant jos nuostatas, apibrėžtis.

5 straipsnio pakeitimais siekiama patikslinti pagal šią direktyvą išduodant leidimus taikomus skaidrumo reikalavimus, atsižvelgiant į skirtingą valstybių narių praktiką. Tokie leidimai turi būti viešai skelbiami internete, nemokamai ir neribojant prieigos neregistruotiems naudotojams, o visuomenei pateikiama suderinta leidimo santrauka.

Incidentai ar avarijos gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai ar žmonių sveikatai už valstybės narės, kurioje jie įvyksta, nacionalinės teritorijos ribų. Tokiais atvejais, remiantis **7 straipsnio** pakeitimais, turi būti nedelsiant suteikiama tarpvalstybinė informacija ir vykdomas daugiadalykis bendradarbiavimas.

8 straipsnio pakeitimais siekiama sugriežtinti taisykles, taikomas pažeidus leidimo sąlygas, ir išplėsti kompetentingos institucijos įgaliojimus sustabdyti įrenginių eksploatavimą, kol vėl bus įvykdyti reikalavimai.

9 straipsnio pakeitimu siekiama, kad visi reikalavimai, susiję su energijos vartojimo efektyvumu, būtų privalomi deginimo įrenginiams arba anglies dioksidą veiklos vietoje išmetantiems kitiems įrenginiams, kuriems taip pat taikoma Direktyva 2003/87/EB, kuria nustatoma Bendrijos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistema.

11 straipsnio pakeitimais siekiama kaip ūkio subjekto pagrindinių pareigų dalį nustatyti reikalavimus dėl efektyvaus išteklių naudojimo, dėl atsižvelgimo į bendrą tiekimo grandinės aplinkosauginį veiksmingumą per visą gyvavimo ciklą ir dėl aplinkosaugos vadybos sistemos.

Kalbant apie keitimąsi informacija, kuria remiantis rengiami ir peržiūrimi GPGB informaciniai dokumentai, **13 straipsnio** pakeitimai yra dvejopi. Pirma, siekiant plėtoti Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) atliekamo darbo cheminių medžiagų srityje ir GPGB informacinių dokumentų rengimo sinergiją, ECHA turėtų būti suteiktas oficialus

vaidmuo. Antra, iš pramonės sektoriaus surinktos konfidencialios verslo informacijos tvarkymas turėtų būti reglamentuojamas taip, kad būtų lengviau keistis informacija, padedančia nustatyti išmetamųjų teršalų kiekius ir aplinkosauginio veiksmingumo lygius taikant GPGB ir naujus gamybos būdus, kartu išsaugant atitinkamos verslo informacijos konfidencialumą.

Siekiant sugriežtinti reikalavimus, taikomus pagal šią direktyvą išduodamiems leidimams, **14 straipsnyje** dėl leidimo sąlygų padaryti keli pakeitimai. Vienas iš jų yra valstybių narių pareiga užtikrinti, kad prieš išduodant leidimą būtų tinkamai konsultuojamasi su visomis institucijomis, užtikrinančiomis, kad būtų laikomasi ES aplinkos teisės aktų, įskaitant, kai taikoma, aplinkos kokybės normas. Be to, tikslinga remtis Reglamento (EB) Nr. 166/2006, kuriuo sukuriamas Europos išleidžiamųjų ir perduodamųjų teršalų registras, II priedu dėl teršalų su pakeitimais. Iš tiesų, šios direktyvos II priedas, kuriame pateikiamas nebaigtinis atskirų taršių medžiagų sąrašas, yra nesuderinamas su siekiamu holistiniu požiūriu ir kompetentingų institucijų poreikiu atsižvelgti į visas aktualias taršias medžiagas, įskaitant tas, kurios kelia vis didesnę susirūpinimą. Todėl šis nebaigtinis taršių medžiagų sąrašas turėtų būti išbrauktas. Be to, būtina paaiškinti sąryšį tarp šios direktyvos ir 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo⁴⁸. Jeigu šios direktyvos I priedo 3.6 punkte nurodytai veiklai taikoma ir Direktyva 2006/21/EB, išduodant leidimus pagal Direktyvą 2010/75/ES pirmenybė teikiama GPGB išvadoms, nustatytoms pagal PITD 13 straipsnio 5 dalį, o ne GPGB, nurodytiems Direktyvos 2006/21/EB 21 straipsnio 3 dalyje.

Į direktyvą įtraukiamas naujas **14a straipsnis**, pagal kurį reikalaujama, kad, siekdamas nuolat gerinti įrenginio aplinkosauginį veiksmingumą ir energijos vartojimo efektyvumą bei saugą, ūkio subjektas pagal atitinkamas GPGB išvadas sukurtų ir įgyvendintų aplinkosaugos vadybos sistemą (AVS). 14a straipsnis taip pat susiejamas su Energijos vartojimo efektyvumo direktyvoje⁴⁹ nustatyta audito prievole, taip sustiprinant abu pasiūlymus.

Siekiant sugriežtinti **15 straipsnyje** nustatytas taisykles, pasiūlyti keli patobulinimai. Pirmia, paaiškintos sąlygos, kuriomis kompetentinga institucija, leidime pagal PITD nustatydamą išmetamųjų teršalų ribines vertes, taikomas į vandenį išleidžiamiems teršalams, gali atsižvelgti į galutinės grandies nuotekų valymo procesus, siekdama užtikrinti, kad dėl tokio išleidimo nepadidėtų teršalų apkrova nuotekų priimtuve, palyginti su atveju, kai PITD reglamentuojamam įrenginiui taikomi GPGB ir jis atitinka tiesioginiam išleidimui nustatytus išmetamųjų teršalų kiekius taikant GPGB. Antra, valstybėse narėse, pramonės sektoriuose ir net atskiruose pramoniniuose įrenginiuose GPGB taikomi nevienodai; 75–85 proc. visų leidimuose nurodytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių nustatomos pagal palankiausią išmetamųjų teršalų kiekio taikant GPGB intervalų ribą⁵⁰, todėl išmetamųjų teršalų kiekis sumažinamas nepakankamai. Dėl šios priežasties kompetentingos institucijos turėtų nustatyti išmetamųjų teršalų ribines vertes pagal mažiausią atitinkamo išmetamųjų teršalų kiekio

⁴⁸ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo ir iš dalies keičianti Direktyvą 2004/35/EB (OL L 102, 2006 4 11, p. 15).

⁴⁹ Žr. pirmiau, Nr. 34.

⁵⁰ Išmetamųjų teršalų kiekiai taikant GPGB paprastai išreiškiami intervalais – taip užtikrinamas GPGB rinkinio aplinkosauginis veiksmingumas ir atspindima įrenginių įvairovė Europos Sąjungoje. Leidimus išduodančios valstybių narių institucijos leidimuose turėtų nustatyti išmetamųjų teršalų ribines vertes, kurios atitiktų GPGB veiksmingumą konkrečiame įrenginyje.

taikant GPGB intervalo ribą, išskyrus atvejus, kai ūkio subjektas įrodo, kad taikant GPGB išvadose aprašytus GPGB įmanoma pasiekti tik ne tokias griežtas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Trečia, siekiant išvengti teršalų išmetimo iš PITD reglamentuojamų įrenginių arba kuo labiau sumažinti jų kiekį ir sudaryti vienodas sąlygas visoje ES, būtina geriau apibrėžti sąlygas, kuriomis leidžiama nukrypti nuo išmetamųjų teršalų ribinių verčių, laikantis principų, kurie nustatomi šios direktyvos priede, ir taikant standartizuotą GPGB išvadų įgyvendinimo sąnaudų neproporcingumo, palyginti su galima nauda aplinkai, vertinimo metodiką, kuri turi būti patvirtinta įgyvendinimo aktu. Tokios išimtys neturėtų būti taikomos, jeigu dėl jų gali kilti grėsmė aplinkos kokybės normų laikymusi.

Įtraukiamas naujas **15a straipsnis**, kuriuo Komisijai suteikiami įgaliojimai nustatyti bendras taisykles, pagal kurias būtų vertinama, kaip įrenginiuose, kuriems taikomas II skyrius, laikomasi išmetamųjų teršalų ribinių verčių, ir remiantis GPGB patvirtinami išmatuoti į orą ir į vandenį išmetamųjų teršalų kiekiai. Šios atitikties vertinimo taisyklės bus viršesnės už III ir IV skyriuose nustatytas atitikties V ir VI prieduose nustatytoms išmetamųjų teršalų ribinėms vertėms vertinimo taisykles.

16 straipsnio pakeitimu siekiama papildyti su pagal 15 straipsnio 4 dalį taikomomis išimtimis susijusius reikalavimus dėl teršalų, kuriems taikoma išimtis, koncentracijos priimančiojoje aplinkoje stebėsenos.

18 straipsnio pakeitimu siekiama paaiškinti, kad aplinkos kokybės normos yra susijusios su Sąjungos teisės aktuose, pavyzdžiui, ES oro ar vandens teisės aktuose, nustatytais reikalavimais, kuriuos tam tikru metu turi atitikti tam tikra aplinka arba tam tikra jos dalis, ir kad tais atvejais, kai tokių aplinkos kokybės normų laikymuisi užtikrinti būtinos griežtesnės sąlygos nei tos, kurias galima pasiekti PITD reglamentuojamame įrenginyje taikant GPGB, į leidimą turi būti įtraukiamos konkrečios papildomos priemonės, kaip nustatyta šiame straipsnyje.

21 straipsnio pakeitimu siekiama paaiškinti, kad kompetentinga institucija turėtų peržiūrėti ir prireikus atnaujinti leidimo sąlygas, kai tai būtina, kad įrenginys atitiktų aplinkos kokybės normą.

24 straipsnio pakeitimais pagal Orhuso konvenciją išplečiami atvejai, kai suinteresuotai visuomenei iš anksto suteikiamos veiksmingos galimybės dalyvauti kompetentingai institucijai rengiant arba atnaujinant leidimo sąlygas.

25 straipsnio pakeitimu siekiama paaiškinti, kad valstybės narės negali nustatyti, kad teisė ginčyti valdžios institucijos sprendimą būtų suteikiama tik tiems visuomenės nariams, kurie dalyvavo ankstesnėje administracinėje procedūroje dėl tokio sprendimo priėmimo.

26 straipsnio pakeitimais siekiama gerinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, keitimąsi informacija ir visuomenės dalyvavimą leidimų išdavimo procesuose.

Po 26 straipsnio įterpiamas naujas **IIa skyrius dėl inovacijų skatinimo**, kurį sudaro **27–27d straipsniai**, susiję su inovacijų skatinimu, naujų gamybos būdų, kurių aplinkosauginis veiksmingumas yra geresnis, bandymų ir diegimo palengvinimu, taip pat specialaus centro, kuris remtų inovacijas rinkdamas ir analizuodamas informaciją apie naujoviškus gamybos būdus ir apibūdintų jų raidos lygį nuo mokslinių tyrimų etapo iki diegimo, įsteigimu. Centras sudarys sąlygas plėtoti GPGB laikantis ateities perspektyvomis grindžiamo požiūrio ir padės pramonės sektoriams rasti sprendimų, kaip mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir taršą.

Ilgainiui jis taps vieta, kur bus skatinama pramonės pertvarkos inovacijų dinamika visose Europos žaliojo kurso politikos srityse. Ūkio subjektai ne vėliau kaip iki 2030 m. birželio 30 d. (arba vėliau, priklausomai nuo vykdomos veiklos, nurodytos I priede) turės parengti pertvarkos planus, kurie bus jų aplinkosaugos vadybos sistemų dalis, taip prisidėdami prie ES tikslų, susijusių su švaria, žiedine ir neutralaus poveikio klimatui ekonomika, įgyvendinimo.

42 straipsnio pakeitimuose papildomai paaiškinama, kaip įvertinti, ar išvalytos dujos arba skysčiai, susidarantys po atliekų dujų fiksavimo ir pirolizės, yra pakankamai išvalyti, kad juos būtų galima deginti netaikant griežtesnės kontrolės nei ta, kuri taikoma švariam komerciniam kurui.

Po VI skyriaus ir prieš VII skyrių įterpiamas naujas **V1a skyrius** „Specialios nuostatos dėl naminių paukščių, kiaulių ir galvijų auginimo“, kurį sudaro **70a–70i straipsniai**. Siekiant sumažinti dėl tokio auginimo į orą ir į vandenį išmetamą didelį teršalų kiekį, šiame skyriuje numatyta sumažinti ribą, kurią viršijantiems kiaulininkystės ir paukštininkystės įrenginiams būtų taikoma Direktyva 2010/75/ES, taip pat į jos taikymo sritį, kartu su kiaulininkyste ir paukštininkyste, įtraukti ir galvijininkystę. Jame taip pat nustatomos sektoriui tinkamos specialios leidimų išdavimo procedūros, atsižvelgiant į būtinybę suderinti administracines leidimų išdavimo procedūras su visuomenės informavimo, dalyvavimo ir reikalavimų laikymosi reikalavimais. Gyvulininkystės ūkiams skirtose eksploatavimo taisyklėse bus atsižvelgiama ne tik į jų pobūdį, rūšį, dydį ir tankumą, bet ir į jų sudėtingumą bei galimą poveikį aplinkai, taip pat į ekonominius aspektus. Tai padės nustatyti proporcingus reikalavimus skirtingai (intensyvaus, ekstensyvaus, ekologiško) ūkininkavimo praktikai, be kita ko, atsižvelgiant į ganyklose auginamų galvijų sistemų, kai gyvuliai patalpose laikomi tik sezono metu, ypatumus, kartu kuo labiau sumažinant našta sektoriui ir kompetentingoms institucijoms.

73 straipsnio pakeitimais nustatoma, kad kas penkerius metus Komisija teikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje apžvelgiamas šios direktyvos įgyvendinimas; pirmoji ataskaita turi būti pateikta iki 2028 m. birželio mėn. Šioje ataskaitoje bus atsižvelgiama į inovacijų dinamiką ir Direktyvos 2003/87/EB 8 straipsnyje nurodytą peržiūrą.

74 straipsnio pakeitimu Komisijai pagal SESV 290 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą dėl žemės ūkio ir pramonės veiklos įtraukimo į šios direktyvos I arba Ia priedą, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti jos tikslai užkirsti kelią teršalų išmetimui arba sumažinti jų kiekį ir pasiekti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį.

79 straipsnio pakeitimais siekiama patikslinti minimalų sankcijų turinį, kad jos būtų veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios, nedarant poveikio Direktyvai 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę⁵¹.

Įtraukiamas naujas **79a straipsnis** dėl žalos atlyginimo, kuriuo siekiama užtikrinti, kad tais atvejais, kai žala sveikatai buvo visiškai ar iš dalies padaryta dėl to, kad buvo pažeistos pagal šią direktyvą priimtos nacionalinės priemonės, suinteresuota visuomenė galėtų reikalauti

⁵¹ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (OL L 328, 2008 12 6, p. 28–37). 2021 m. gruodžio 15 d. Komisija priėmė pasiūlymą pakeisti Direktyvą 2008/99/EB (COM(2021) 851 *final*), Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę, kuria pakeičiama Direktyva 2008/99/EB.

kompensacijos už šią žalą iš atitinkamų kompetentingų institucijų ir iš už pažeidimą atsakingų fizinių ar juridinių asmenų, jei jie nustatyti.

I priedo pakeitimais į šios direktyvos taikymo sritį įtraukiama pramoninių ir metalo mineralų gavyba, kuri daro reikšmingą poveikį aplinkai. Be to, nors tam tikra baterijų vertės grandinės veikla jau reglamentuojamos šia direktyva, į šios priemonės taikymo sritį įtraukus stambius baterijų gamybos įrenginius užtikrinama, kad šios direktyvos reikalavimai būtų taikomi visiems baterijų gyvavimo ciklo etapams, siekiant tvaresnio šio pramonės sektoriaus augimo.

b) Tarybos direktyvos 1999/31/EB pakeitimas

Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų⁵² 1 straipsnio pakeitimu siekiama sudaryti sąlygas GPGB išvadas dėl sąvartynų patvirtinti pagal šią direktyvą. Nors PITD taikoma sąvartynams, nėra jokių GPGB išvadų dėl sąvartynų, nes ši veikla patenka į Tarybos direktyvos 1999/31/EB taikymo sritį ir joje nustatyti reikalavimai laikomi GPGB. Atsižvelgiant į technikos raidą ir inovacijas, įvykusias po to, kai buvo priimta Tarybos direktyva 1999/31/EB, šiuo metu esama veiksmingesnių būdų, kaip apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką. Patvirtinus GPGB išvadas būtų galima spręsti pagrindines aplinkosaugos problemas, susijusias su atliekų sąvartynų eksploatavimu, įskaitant juose išmetamą didelį metano kiekį.

⁵² 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL L 182, 1999 7 16, p. 1–19).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA**kuria iš dalies keičiamos**

2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) ir 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁵³,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁵⁴,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) Europos žaliasis kursas⁵⁵ yra Europos strategija, kuria siekiama iki 2050 m. užtikrinti neutralaus poveikio klimatui, švarią ir žiedinę ekonomiką, optimizuojant išteklių valdymą, mažinant taršą, kartu pripažįstant, kad reikalinga politika, kuria iš esmės skatinami pokyčiai. Sąjunga taip pat yra įsipareigojusi įgyvendinti Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.⁵⁶ ir jos darnaus vystymosi tikslus⁵⁷. 2020 m. spalio mėn. ES cheminių medžiagų strategijoje tvarumui užtikrinti⁵⁸ ir 2021 m. gegužės mėn. priimtame Nulinės taršos veiksmų plane⁵⁹ konkrečiai nagrinėjami Europos žaliojo

⁵³ OL C , , p. .

⁵⁴ OL C , , p. .

⁵⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019) 640 *final*).

⁵⁶ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁵⁷ <https://sdgs.un.org/goals>

⁵⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Cheminių medžiagų strategija tvarumui užtikrinti. Aplinkos be toksinių medžiagų kūrimas“ (COM(2020) 667 *final*).

⁵⁹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Kuriame sveiką planetą visiems. ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos“ (COM(2021) 400 *final*).

kurso taršos aspektai. Be to, naujojoje Europos pramonės strategijoje⁶⁰ taip pat pabrėžiamas potencialus proveržio technologijų vaidmuo. Kitos šiai iniciatyvai ypač svarbios politikos sritys yra Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinys⁶¹, Metano strategija⁶² ir Glazgo įsipareigojimas dėl metano⁶³, Prisitaikymo prie klimato kaitos strategija⁶⁴, Biologinės įvairovės strategija⁶⁵, strategija „Nuo ūkio iki stalo“⁶⁶ ir Tvarių gaminių iniciatyva⁶⁷. Be to, ES reaguojant į 2022 m. Rusijos pradėtą karą prieš Ukrainą, iniciatyva „REPowerEU“⁶⁸ siūlomi bendri Europos veiksmai, kuriais remiamas energijos tiekimo šaltinių įvairinimas, spartinamas perėjimas prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir didinamas energijos vartojimo efektyvumas;

- (2) Europos žaliojo kurso komunikate paskelbta apie Sąjungos priemonių, skirtų stambių pramonės įrenginių keliamai taršai mažinti, peržiūrą, be kita ko, peržiūrint sektorinę teisės aktų aprėptį ir tai, kaip užtikrinti, kad jie visiškai atitiktų klimato, energetikos ir žiedinės ekonomikos politiką. Be to, Nulinės taršos veiksmų plane, Žiedinės ekonomikos veiksmų plane ir strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ taip pat raginama mažinti teršalų išmetimą jų susidarymo vietoje, įskaitant vietas, kurioms šiuo metu netaikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES⁶⁹. Todėl sprendžiant tam tikros žemės ūkio ir pramonės veiklos sukeltą taršos problemą reikia, kad jai būtų taikoma ta direktyva;
- (3) siekiant Europos žaliojo kurso ir ES pramonės strategijos (taip pat ir atnaujintos) tikslų labai svarbi yra Sąjungos gavybos pramonė. Žaliavos yra strategiškai svarbios skaitmeninei ir žaliajai pertvarkai, energetikos, medžiagų ir žiedinės ekonomikos pertvarkai ir ES ekonominio atsparumo didinimui. Norint pasiekti šiuos tikslus, reikia toliau plėtoti tvarius vidaus pajėgumus. Tam reikia veiksmingų, pritaikytų ir suderintų priemonių, skirtų užtikrinti, kad būtų nustatyti ir taikomi geriausi prieinami gamybos būdai, t. y. veiksmingiausi ir kuo mažesnę poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai darantys procesai. Tvariai plėtoti šią veiklą Sąjungoje padės Direktyvoje 2010/75/ES numatyti valdymo mechanizmai, kuriuos taikant pramonės ekspertai glaudžiai

⁶⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Nauja Europos pramonės strategija“ (COM(2020) 102 *final*).

⁶¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „55 % tikslas – pasiekiamas. ES 2030 m. klimato tikslo įgyvendinimas siekiant neutralizuoti poveikį klimatui“ (COM(2021) 550 *final*).

⁶² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl išmetamo metano kiekio mažinimo ES strategijos (COM(2020) 663 *final*).

⁶³ <https://www.globalmethanepledge.org/>

⁶⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ (COM(2021) 82 *final*).

⁶⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos gražinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020) 380 *final*).

⁶⁶ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (COM(2020) 381 *final*).

⁶⁷ COM(2022) 142.

⁶⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „REPowerEU“: bendri Europos veiksmai įperkamesnei energijai bei saugesnei ir tvaresnei energetikai užtikrinti“ (COM(2022) 108 *final*).

⁶⁹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17–119).

įtraukiami į bendru sutarimu priimamų ir pritaikytų aplinkos apsaugos reikalavimų rengimo procesus. Bendrai sutarti ir prieinami standartai padės suvienodinti veiklos sąlygas Sąjungoje ir kartu užtikrins aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį. Todėl šią veiklą tikslinga įtraukti į Direktyvos 2010/75/ES taikymo sritį;

- (4) auginant kiaules, naminius paukščius ir galvijus į orą ir vandenį išmetama daug teršalų. Siekiant sumažinti tokių išmetamų teršalų, įskaitant amoniaką, metaną, nitratus ir šiltnamio efektą sukeliančias dujas, kiekį ir taip pagerinti oro, vandens ir dirvožemio kokybę, būtina sumažinti ribinę vertę, kurią viršijantiems kiaulininkystės ir paukštininkystės įrenginiams būtų taikoma Direktyva 2010/75/ES, taip pat į jos taikymo sritį įtraukti galvijininkystę. Taikant atitinkamus GPGB reikalavimus atsižvelgiama į šių įrenginių pobūdį, dydį, tankumą ir sudėtingumą, taip pat į ganyklose auginamų galvijų sistemų, kai gyvuliai patalpose laikomi tik sezono metu, ypatumus ir į galimą jų poveikį aplinkai. Proporcingais GPGB reikalavimais siekiama paskatinti ūkininkus įgyvendinti būtiną perėjimą prie vis labiau aplinką tausojančios žemės ūkio praktikos;
- (5) tikėtina, kad iki 2040 m. Sąjungoje gerokai padaugės stambių elektra varomų transporto priemonių baterijų gamybos įrenginių ir dėl to padidės Sąjungai tenkanti pasaulinės baterijų gamybos dalis. Nors tam tikra baterijų vertės grandinės veikla jau reglamentuojama Direktyva 2010/75/ES, o baterijos kaip gaminiai reglamentuojamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) .../...* +, vis dar būtina į Direktyvos 2010/75/ES taikymo sritį įtraukti stambius baterijų gamybos įrenginius ir užtikrinti, kad jiems taip pat būtų taikomi toje direktyvoje nustatyti reikalavimai ir taip būtų prisidedama prie tvaresnio baterijų gamybos augimo. Į Direktyvos 2010/75/ES taikymo sritį įtraukus stambius baterijų gamybos įrenginius bus visapusiškai pagerintas baterijų tvarumas ir kuo labiau sumažintas jų poveikis aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą;
- (6) siekiant toliau gerinti visuomenės prieigą prie informacijos apie aplinką, būtina paaiškinti, kad pagal Direktyvą 2010/75/ES išduodami įrenginių leidimai turi būti prieinami visuomenei internete, nemokamai ir neribojant prieigos neregistruotiems naudotojams. Tokiomis pačiomis sąlygomis visuomenei turėtų būti prieinama ir suderinta leidimo santrauka;
- (7) taršos poveikis, įskaitant tuos atvejus, kai ją sukelia incidentai ar avarijos, gali būti juntamas ir už valstybės narės teritorijos ribų. Tokiais atvejais, nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2012/18/ES⁷⁰, siekiant sumažinti incidentų ar avarijų padarinius žmonių sveikatai ir aplinkai ir užkirsti kelią kitiems galimiems incidentams ar avarijoms, informacija turi būti pateikiama skubiai ir turi būti glaudžiai koordinuojami valstybių narių, kurioms tokie įvykiai daro arba gali daryti poveikį, kompetentingų institucijų veiksmai. Todėl įvykus incidentui ar avarijai, kurie daro reikšmingą poveikį kitos valstybės narės aplinkai ar žmonių sveikatai, turėtų būti skatinama perduoti informaciją ir užtikrinti tarpvalstybinį bei daugiadalykį paveiktų valstybių narių bendradarbiavimą, siekiant sumažinti pasekmes aplinkai ir žmonių sveikatai ir užkirsti kelią kitiems galimiems incidentams ar avarijoms;

⁷⁰ + Leidinių biuro prašoma tekste įrašyti dokumente 2020/0353 (COD) pateikiamo reglamento numerį, o išnašoje – to reglamento numerį, datą, pavadinimą ir OL nuorodą.

2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės (OL L 197, 2012 7 24, p. 1).

- (8) valstybės narės taip pat turėtų priimti reikalavimų laikymosi užtikrinimo priemonės, siekdamas skatinti, stebėti ir užtikrinti, kad būtų laikomasi pagal Direktyvą 2010/75/ES fiziniams ar juridiniams asmenims nustatytą įpareigojimą. Taikydamos reikalavimų laikymosi užtikrinimo priemonės, kompetentingos institucijos, jeigu dėl nuolatinių leidimo sąlygų pažeidimų ir patikrinimo ataskaitos išvadų nevykdymo kiltų pavojus žmonių sveikatai arba reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai pavojus, turėtų turėti galimybę sustabdyti įrenginio eksploatavimą, kad tas pavojus būtų sustabdytas;
- (9) siekiant skatinti įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2010/75/ES ir kuriuose vykdoma Direktyvos 2003/87/EB I priede nurodyta veikla, energijos vartojimo efektyvumą, tikslinga tiems įrenginiams taikyti energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus, kurie yra nustatyti deginimo įrenginiams arba anglies dioksidą veiklos vietoje išmetantiems kitiems įrenginiams;
- (10) atlikus Direktyvos 2010/75/ES vertinimą padaryta išvada, kad reikia stiprinti sąsajas tarp šios direktyvos ir Reglamento (EB) Nr. 1907/2006⁷¹ ir taip efektyviau mažinti cheminių medžiagų naudojimo įrenginiuose, kuriems taikoma Direktyva 2010/75/ES, riziką. Siekiant sukurti Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) atliekamo darbo cheminių medžiagų srityje ir GPGB informacinių dokumentų rengimo pagal Direktyvą 2010/75/ES sinergiją, ECHA turėtų būti suteiktas oficialus vaidmuo rengiant GPGB informacinius dokumentus;
- (11) siekiant palengvinti keitimąsi informacija, padedančia nustatyti išmetamųjų teršalų kiekius ir aplinkosauginio veiksmingumo lygius taikant geriausius prieinamus gamybos būdus (GPGB), kartu išlaikant konfidencialios verslo informacijos vientisumą, turėtų būti nustatytos informacijos, laikomos konfidencialia verslo informacija arba neskelbtina komercine informacija ir surinktos iš pramonės sektoriaus Komisijai organizuojant keitimąsi informacija siekiant parengti, peržiūrėti ar atnaujinti GPGB informacinius dokumentus, tvarkymo procedūros. Turėtų būti užtikrinama, kad keičiantis informacija dalyvaujantys asmenys informacija, kuri laikoma konfidencialia verslo informacija arba neskelbtina komercine informacija, nesidalytų su jokiais įmonių ar verslo asociacijų, turinčių ekonominių interesų, susijusių su atitinkamų pramonės šakų veikla ir susijusiomis rinkomis, atstovais. Toks keitimasis informacija nedaro poveikio Sąjungos konkurencijos teisei, visų pirma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 101 straipsniui;
- (12) siekiant užtikrinti žmonių sveikatos ir visos aplinkos apsaugą, visais jos įgyvendinimo etapais būtina užtikrinti sinergiją ir suderinimą su kitais susijusiais Sąjungos aplinkos teisės aktais. Todėl prieš išduodant leidimą pagal Direktyvą 2010/75/ES turėtų būti tinkamai konsultuojamasi su visomis atitinkamomis kompetentingomis institucijomis, užtikrinančiomis atitinkamų Sąjungos aplinkos teisės aktų laikymąsi;
- (13) siekdamas nuolat gerinti įrenginio aplinkosauginį veiksmingumą ir saugą, be kita ko, užkirsdamas kelią atliekų susidarymui, optimizuodamas išteklių naudojimą ir pakartotinį vandens naudojimą, užkirsdamas kelią rizikai, susijusiai su pavojingų medžiagų naudojimu, arba ją mažindamas, ūkio subjektas, vadovaudamasis atitinkamomis GPGB išvadomis, turėtų nustatyti ir įdiegti aplinkosaugos vadybos sistemą (AVS) ir sudaryti sąlygas visuomenei su ja susipažinti. AVS taip pat turėtų

⁷¹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą (ECHA) (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

apimti rizikos, susijusios su pavojingųjų medžiagų naudojimu, valdymą ir galimybių pakeisti pavojingas medžiagas saugesnėmis alternatyvomis analizę;

- (14) būtina patikslinti sąlygas, kuriomis kompetentinga institucija, pagal Direktyvą 2010/75/ES išduodamame leidime nustatydamą išmetamųjų teršalų ribines vertes, taikomas į vandenį išleidžiamiems teršalams, gali atsižvelgti į galutinės grandies nuotekų valymo procesus, siekdama užtikrinti, kad dėl tokio išleidimo nepadidėtų teršalų apkrova nuotekų priimtuve, palyginti su atveju, kai įrenginyje taikomi GPGB ir jis atitinka tiesioginiam išleidimui nustatytus išmetamųjų teršalų kiekius taikant geriausius prieinamus gamybos būdus;
- (15) siekiant užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir visos aplinkos apsaugos lygį, leidimuose, *inter alia*, reikia nustatyti tokias ribines išmetamųjų teršalų vertes, kuriomis būtų užtikrinama atitiktis GPGB išvadose nustatytiems išmetamųjų teršalų kiekiams taikant geriausius prieinamus gamybos būdus. Išmetamųjų teršalų kiekiai taikant geriausius prieinamus gamybos būdus paprastai išreiškiami intervalais, o ne atskiromis vertėmis, kad būtų atspindimi konkretaus tipo įrenginių skirtumai, dėl kurių aplinkosauginis veiksmingumas taikant GPGB įvairuoja. Pavyzdžiui, taikant tam tikrą GPGB skirtinguose įrenginiuose nebus užtikrintas toks pat veiksmingumas, kai kurie GPGB gali netikti tam tikriems įrenginiams arba vieni GPGB deriniai gali būti veiksmingiau taikomi kai kuriems teršalams ar aplinkos terpėms nei kiti. Pasiiekti aukštą žmonių sveikatos ir visos aplinkos apsaugos lygį trukdo tai, kad išmetamųjų teršalų ribinės vertės nustatomos kaip palankiausios išmetamųjų teršalų kiekio taikant geriausius prieinamus gamybos būdus intervalo vertės, neatsižvelgiant į galimybes sumažinti konkretaus įrenginio išmetamųjų teršalų kiekį pritaikant geriausius prieinamus gamybos būdus. Tokia praktika neskatina lyderių taikyti veiksmingesnius būdus ir trukdo užtikrinti vienodas sąlygas aukšto lygio žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos srityje. Todėl turėtų būti reikalaujama, kad kompetentingos institucijos leidimuose nustatytų kuo mažesnes išmetamųjų teršalų ribines vertes, kurios atspindėtų GPGB veiksmingumą konkrečiame įrenginyje, atsižvelgiant į visą išmetamųjų teršalų kiekio taikant GPGB intervalą ir siekiant kuo didesnio įrenginių aplinkosauginio veiksmingumo (išskyrus atvejus, kai ūkio subjektas įrodo, kad taikant GPGB išvadose aprašytus geriausius prieinamus gamybos būdus atitinkamas įrenginys gali atitikti tik ne tokias griežtas išmetamųjų teršalų ribines vertes);
- (16) turėtų būti siekiama, kad Direktyvos 2010/75/ES indėlis į išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą ir žiedinę ekonomiką Sąjungoje būtų veiksmingesnis, atsižvelgiant į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, kuris yra pagrindinis Sąjungos energetikos politikos principas. Todėl, kai įmanoma, leidimuose turėtų būti nustatomos privalomos aplinkosauginio veiksmingumo – vartojimo lygio ir išteklių, įskaitant vandenį, energiją ir perdirbtas medžiagas, naudojimo efektyvumo lygio – ribinės vertės, grindžiamos sprendimuose dėl GPGB išvadų nustatytais aplinkosauginio veiksmingumo lygiais taikant geriausius prieinamus gamybos būdus;
- (17) siekiant išvengti teršalų išmetimo iš įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2010/75/ES, arba kuo labiau sumažinti jų kiekį ir sudaryti vienodas sąlygas visoje Sąjungoje, sąlygos, kuriomis leidžiama nukrypti nuo išmetamųjų teršalų ribinių verčių, turėtų būti geriau apibrėžtos pritaikant bendrojo principus, kad būtų užtikrintas labiau suderintas tokių išimčių taikymas visoje Sąjungoje. Be to, neturėtų būti leidžiama nukrypti nuo išmetamųjų teršalų ribinių verčių, jeigu dėl to gali kilti grėsmė aplinkos kokybės normų laikymusi;

- (18) vertinant Direktyvą 2010/75/ES padaryta išvada, kad šiek tiek skiriasi įrenginių, kuriems taikomas tos direktyvos II skyrius, atitikties vertinimo metodai. Siekiant užtikrinti aukštą visos aplinkos apsaugos lygį, nuoseklų Sąjungos teisės įgyvendinimą ir vienodas sąlygas visoje Sąjungoje, kartu kuo labiau sumažinant įmonėms ir valdžios institucijoms tenkančią administracinę naštą, Komisija turėtų nustatyti bendras taisykles, pagal kurias būtų vertinama, kaip laikomasi išmetamųjų teršalų ribinių verčių, ir remiantis geriausiais prieinamais gamybos būdais patvirtinami išmatuoti į orą ir į vandenį išmetamųjų teršalų kiekiai. Tos atitikties vertinimo taisyklės turėtų būti viršesnės už III ir IV skyriuose nustatytas atitikties Direktyvos 2010/75/ES V ir VI prieduose nustatytoms išmetamųjų teršalų ribinėms vertėms vertinimo taisykles;
- (19) aplinkos kokybės normos yra susijusios su visais Sąjungos teisės aktuose, pavyzdžiui, Sąjungos teisės aktuose dėl oro ir vandens, nustatytais reikalavimais, kuriuos tam tikru metu turi atitikti tam tikra aplinka arba tam tikra jos dalis. Todėl tikslinga paaiškinti, kad išduodamos įrenginio leidimą kompetentingos institucijos turėtų ne tik nustatyti sąlygas, kuriomis užtikrinama, kad įrenginio veikla atitiktų GPGB išvadas, bet ir, kai tinkama, siekdamas sumažinti konkretų įrenginio indėlį į taršą atitinkamoje teritorijoje, į leidimą turėtų įtraukti konkrečias papildomas griežtesnes, nei nustatyta atitinkamose GPGB išvadose, sąlygas kad būtų užtikrinama įrenginio atitiktis aplinkos kokybės normoms. Tokios sąlygos gali apimti griežtesnių išmetamųjų teršalų ribinių verčių nustatymą arba įrenginio eksploatavimo galimybių ar pajėgumo apribojimą;
- (20) kompetentinga institucija turėtų reguliariai peržiūrėti ir prireikus atnaujinti leidimo sąlygas, kad būtų užtikrinama atitiktis atitinkamiems teisės aktams. Tokia peržiūra arba atnaujinimas taip pat turėtų būti atliekami tais atvejais, kai įrenginys turi atitikti aplinkos kokybės normą, įskaitant naują arba persvarstytą aplinkos kokybės normą, arba kai leidimą reikia peržiūrėti dėl priimančiosios aplinkos būklės, kad būtų užtikrinta atitiktis Sąjungos teisės aktuose nustatytiems planams ir programoms, kaip antai, upių baseinų valdymo planams pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB⁷²;
- (21) Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimanant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais šalys savo septintajame posėdyje patvirtino Atitikties Konvencijai komiteto išvadas byloje ACCC/C/2014/121, pagal kurias Europos Sąjunga nesilaiko Konvencijos 6 straipsnio 10 dalies, nes nustatė teisinę sistemą, kurioje nenumatyta jokios galimybės visuomenei dalyvauti persvarstant ir atnaujinant leidimo sąlygas pagal Direktyvos 2010/75/ES 21 straipsnio 3 bei 4 dalis ir 5 dalies b ir c punktus. Šioms išvadoms pritarė Sąjunga ir jos valstybės narės ir, siekiant užtikrinti visišką atitiktį Orhuso konvencijai, būtina nustatyti, kad suinteresuotai visuomenei turėtų būti sudarytos išankstinės ir veiksmingos galimybės dalyvauti rengiant arba atnaujinant kompetentingos institucijos nustatomas leidimo sąlygas, taip pat tais atvejais, kai leidimo sąlygos peržiūrimos paskelbus sprendimus dėl GPGB išvadų, susijusių su pagrindine įrenginio veikla; kai dėl geriausių prieinamų gamybos būdų patobulinimų atsiranda galimybė gerokai sumažinti išmetamųjų teršalų kieki; kai eksploatavimo saugai užtikrinti reikia naudoti kitus gamybos būdus ir kai reikia laikytis naujos ar persvarstytos aplinkos kokybės normos;

⁷² 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22).

- (22) kaip išaiškinta Teisingumo Teismo jurisprudencijoje⁷³, valstybės narės negali nustatyti, kad teisė ginčyti valdžios institucijos sprendimą būtų suteikiama tik tiems suinteresuotos visuomenės nariams, kurie dalyvavo ankstesnėje administracinėje procedūroje dėl tokio sprendimo priėmimo. Kaip taip pat išaiškinta Teisingumo Teismo jurisprudencijoje⁷⁴, veiksmingai teisei kreiptis į teismą aplinkosaugos klausimais ir veiksmingoms teisių gynimo priemonėms užtikrinti, be kita ko, reikia, kad suinteresuotos visuomenės nariai turėtų teisę prašyti teismo arba kompetentingos nepriklausomos ir nešališkos institucijos pritaikyti laikinąsias apsaugos priemones, kad būtų užkertamas kelias konkrečiam taršos atvejui, be kita ko, prireikus laikinai sustabdant ginčijamo leidimo galiojimą. Todėl turėtų būti nustatyta, kad teisė užginčyti neturėtų priklausyti nuo vaidmens, kurį atitinkamas visuomenės narys atliko dalyvaudamas sprendimų pagal šią direktyvą priėmimo procedūrose. Be to, peržiūros procedūra turėtų būti sąžininga, teisinga, savalaikė ir ne pernelyg brangi ir joje turėtų būti numatyti tinkami ir veiksmingi teisių gynimo mechanizmai, įskaitant, kai tinkama, įpareigojimą nepažeisti ieškovo teisių ar sustabdyti veiksmus;
- (23) kai įrenginio eksploatavimas gali turėti poveikį daugiau nei vienai valstybei narei, tarpvalstybinis bendradarbiavimas turėtų vykti prieš išduodant leidimą ir turėtų apimti išankstinį informavimą ir konsultacijas su suinteresuota visuomene ir kitų valstybių narių, kurioms tokio įrenginio eksploatavimas gali turėti poveikį, kompetentingomis institucijomis;
- (24) atlikus Direktyvos 2010/75/ES vertinimą nustatyta, kad net jeigu ja būtų skatinama Europos pramonės pertvarka, ji nėra pakankamai dinamiška ir joje nepakankamai remiamas novatoriškų procesų ir technologijų diegimas. Todėl tikslinga sudaryti palankesnes sąlygas išbandyti ir diegti naujus gamybos būdus, kurių aplinkosauginis veiksmingumas yra didesnis, palengvinti bendradarbiavimą su mokslininkais ir pramonės atstovais vykdant viešosiomis lėšomis finansuojamus mokslinių tyrimų projektus, laikantis atitinkamose Europos ir nacionalinėse finansavimo priemonėse numatytų sąlygų, taip pat įsteigti specialų centrą, kuris remtų inovacijas rinkdamas ir analizuodamas informaciją apie naujoviškus gamybos būdus, įskaitant naujus gamybos būdus, aktualius veiklai, kuriai taikoma ta direktyva, ir apibūdintų jų raidos lygį nuo mokslinių tyrimų etapo iki diegimo (technologinės parengties lygis, TPL) ir jų aplinkosauginį veiksmingumą. Tai taip pat padės keistis informacija rengiant, peržiūrint ir atnaujinant GPGB informacinius dokumentus. Naujoviški gamybos būdai, su kuriais susijusią informaciją turi rinkti ir analizuoti centras, turėtų būti bent jau atitinkamoje aplinkoje (bazinių didelio poveikio technologijų atveju – pramonei svarbioje aplinkoje) demonstruojamos technologijos lygio arba sistemos prototipo demonstravimo eksploatavimo aplinkoje lygio (6–7 TPL);
- (25) norint iki 2050 m. pasiekti Sąjungos tikslus, susijusius su švaria, žiedine ir neutralaus poveikio klimatui ekonomika, reikia iš esmės pertvarkyti Sąjungos ekonomiką. Todėl, laikantis 8-osios aplinkosaugos veiksmų programos tikslų, įrenginius, kuriems taikoma Direktyva 2010/75/ES, eksploatuojantys ūkio subjektai į savo aplinkosaugos vadybos sistemas turėtų įtraukti pertvarkos planus. Tokie pertvarkos planai taip pat bus įtraukti į įmonių informacijos apie tvarumą teikimo reikalavimus pagal Europos Parlamento ir

⁷³ 2021 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo (pirmosios kolegijos) sprendimas byloje C-826/18; *LB ir kt. / College van burgemeester en wethouders van de gemeente Echt-Susteren*, 58 ir 59 punktai.

⁷⁴ 2013 m. sausio 15 d. Teisingumo Teismo (pirmosios kolegijos) sprendimas byloje C-416/10; *Jozef Križan ir kt. prieš Slovenská inšpekcia životného prostredia*. Križan, 109 punktas.

Tarybos direktyvą 2013/34/ES⁷⁵, nes juose bus nustatytos priemonės, kaip konkrečiai įgyvendinti šiuos reikalavimus įrenginio lygmeniu. Pirmasis prioritetas – I priede išvardytos energijai imlios veiklos pertvarka. Todėl energijai imlius įrenginius eksploatuojantys ūkio subjektai pertvarkos planus turėtų parengti iki 2030 m. birželio 30 d. Turėtų būti reikalaujama, kad ūkio subjektai parengtų įrenginių, kuriuose vykdoma kita I priede nurodyta veikla, pertvarkos planus, peržiūrint ir atnaujinant leidimo sąlygas paskelbus sprendimus dėl GPGB išvadų po 2030 m. sausio 1 d. Nors pertvarkos planai turėtų būti tik orientaciniai dokumentai, už kurių rengimą atsakingi ūkio subjektai, audito organizacija, su kuria ūkio subjektai sudarė sutartis pagal savo aplinkosaugos vadybos sistemas, turėtų patikrinti, ar juose nurodyta būtiniausia informacija, kurią Europos Komisija nustatys įgyvendinimo aktu, o ūkio subjektai šiuos pertvarkos planus turėtų paskelbti viešai;

- (26) reikia aiškiau apibrėžti kriterijus, pagal kuriuos vertinama, ar išvalytos dujos arba skysčiai, susidarantys po atliekų dujųofikavimo ir pirolizės, yra pakankamai išvalyti, kad prieš deginant jie nebebūtų atliekos;
- (27) atsižvelgiant į didelį gyvulininkystės įrenginių, kuriems turėtų būti taikoma Direktyva 2010/75/ES, skaičių ir į santykinį tokių įrenginių procesų ir teršalų išmetimo modelių paprastumą, tikslinga nustatyti konkrečias administracines leidimų išdavimo ir atitinkamos veiklos vykdymo procedūras, kurios būtų pritaikytos sektoriui, nedarant poveikio reikalavimams, susijusiems su visuomenės informavimu ir dalyvavimu, stebėseną ir reikalavimų laikymusi;
- (28) tikimasi, kad, rinkoje randantis naujoviškų gamybos būdų, vis labiau mažės ir iš įrenginių, kuriems taikomos Direktyva 2010/75/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB⁷⁶, išmetamų teršalų ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis. Nors taip bus galima kurti tolesnę tų direktyvų sinergiją, tai gali turėti įtakos jų veikimui, be kita ko, anglies dioksido rinkoje. Šiuo atžvilgiu Direktyvoje 2003/87/EB yra nuostata dėl sinergijos su Direktyva 2010/75/ES veiksmingumo peržiūros ir raginama koordinuoti su aplinka ir klimatu susijusius leidimus, kad būtų užtikrinamas veiksmingas ir greitesnis priemonių, reikalingų Sąjungos klimato ir energetikos tikslams pasiekti, įgyvendinimas. Siekdama atsižvelgti į šios srities inovacijų dinamiką ir į Direktyvos 2003/87/EB 8 straipsnyje nurodytą peržiūrą, Komisija ne vėliau kaip 2028 m., o vėliau – kas penkerius metus Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų teikti Direktyvos 2010/75/ES įgyvendinimo peržiūros ataskaitas;
- (29) siekiant užtikrinti, kad Direktyva 2010/75/ES ir toliau atitiktų jos tikslus užkirsti kelią teršalų išmetimui arba sumažinti jų kiekį ir pasiekti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai priimti aktus, kuriais ta direktyva būtų papildoma siekiant nustatyti eksploatavimo taisykles, kuriose būtų nustatyti su naminių paukščių, kiaulių ir galvijų auginimu susijusios veiklos reikalavimai, ir iš dalies pakeisti tos direktyvos I ir Ia priedus įtraukiant žemės ūkio ir pramonės veiklą, siekiant užtikrinti, kad ji atitiktų tikslus užkirsti kelią teršalų išmetimui arba sumažinti jų kiekį ir užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį

⁷⁵ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19–76).

⁷⁶ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

darbą Komisija tinkamai konsultuotūsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais⁷⁷. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (30) siekiant užtikrinti vienodas Direktyvos 2010/75/ES įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti i) leidimo santraukos formą, ii) standartizuotą GPGB išvadų įgyvendinimo sąnaudų neproporcingumo, palyginti su galima nauda aplinkai, vertinimo metodiką, iii) matavimo metodą, pagal kurį įvertinama, ar laikomasi leidime nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių, susijusių su į orą ir į vandenį išmetamu teršalų kiekiu, iv) išsamią Pramonės transformacijos ir išmetamųjų teršalų inovacijų centro įsteigimo ir veikimo tvarką ir v) pertvarkos planų formą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁷⁸;
- (31) siekiant užtikrinti veiksmingą Direktyvoje 2010/75/ES nustatytų įpareigojimų įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, būtina nustatyti minimalų veiksmingų, proporcingų ir atgrasomų sankcijų turinį. Sankcijų nustatymo tvarkos skirtumai, tai, kad sankcijos daugeliu atvejų laikomos pernelyg švelniomis, kad tikrai atgrasytų nuo neteisėto elgesio, ir nevienodas jų taikymas valstybėse narėse trukdo užtikrinti vienodas sąlygas, kurios turėtų būti taikomos pramoniniams išmetamiems teršalams visoje Sąjungoje. Jeigu pagal šią direktyvą nustatytas pažeidimas yra nusikaltimas, patenkantis į Direktyvos 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę taikymo sritį, turėtų būti atsižvelgiama į Direktyvą 2008/99/EB;
- (32) jeigu pažeidus nacionalines priemones, priimtas pagal Direktyvą 2010/75/ES, padaroma žala žmonių sveikatai, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nukentėję asmenys galėtų reikalauti kompensacijos už šią žalą iš atitinkamų fizinių ar juridinių asmenų ir, kai tinkama, iš atitinkamų kompetentingų institucijų, atsakingų už tokį pažeidimą. Tokios kompensavimo taisyklės padeda siekti SESV 191 straipsnyje nustatytų aplinkos kokybės išsaugojimo, apsaugos ir gerinimo bei žmonių sveikatos apsaugos tikslų. Jomis taip pat grindžiamos teisės į gyvybę, asmens neliečiamybę ir sveikatos priežiūrą, nustatytos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 2, 3 ir 35 straipsniuose, ir teisė į veiksmingą teisinę gynybą, nustatyta šios chartijos 47 straipsnyje. Be to, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/35/EB privatiems subjektams nesuteikiama teisė į kompensaciją dėl žalos aplinkai arba dėl neišvengiamos tokios žalos grėsmės;
- (33) todėl tikslinga, kad Direktyvoje 2010/75/ES būtų sprendžiamas teisės į kompensaciją už asmenų patirtą žalą klausimas. Siekiant užtikrinti, kad asmenys galėtų ginti savo teises būti apsaugotiems nuo žalos sveikatai, padarytos pažeidus Direktyvą 2010/75/ES, ir taip užtikrinti veiksmingesnį tos direktyvos vykdymo užtikrinimą, nevyriausybinėms organizacijoms, skatinančioms žmonių sveikatos ar aplinkos

⁷⁷ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1–14).

⁷⁸ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

apsaugą, taip pat ir skatinančioms vartotojų apsaugą, ir atitinkančioms visus nacionalinės teisės reikalavimus, kaip suinteresuotos visuomenės narės turėtų būti suteikiami įgaliojimai nukentėjusiojo vardu arba jį remiant, kaip tai nustato valstybės narės, dalyvauti procesiniuose veiksmuose, nedarant poveikio nacionalinėms procesinėms taisyklėms, kuriomis reglamentuojamas atstovavimas ir gynyba teismuose. Valstybės narės paprastai turi procesinę autonomiją ir gali užtikrinti veiksmingą teisių gynimą Sąjungos teisės pažeidimų atvejais, laikydamosi lygiavertiškumo ir veiksmingumo principų. Tačiau patirtis rodo, kad nors yra labai daug epidemiologinių neigiamo taršos, visų pirma oro, poveikio gyventojų sveikatai įrodymų, nukentėjusiesiems dėl Direktyvos 2010/75/ES pažeidimų sunku įrodyti patirtos žalos ir pažeidimų priežastinį ryšį pagal procesines taisykles dėl prievolės įrodyti, kurios paprastai taikomos valstybėse narėse. Todėl daugeliu atvejų dėl Direktyvos 2010/75/ES pažeidimų nukentėję asmenys neturi veiksmingo būdo gauti kompensaciją už žalą, patirtą dėl tokių pažeidimų. Siekiant sustiprinti asmenų teises gauti kompensaciją Direktyvos 2010/75/ES pažeidimų atvejais ir prisidėti prie veiksmingesnio jos reikalavimų vykdymo užtikrinimo visoje Sąjungoje, būtina pakoreguoti tokiais atvejais taikytiną prievolę įrodyti; Todėl tais atvejais, kai asmuo gali pateikti pakankamai patikimų įrodymų, kuriais remiantis galima daryti prielaidą, kad dėl Direktyvos 2010/75/ES pažeidimo buvo padaryta žala asmens sveikatai arba juo buvo labai prisidėta prie tokios žalos, norėdamas išvengti atsakomybės, atsakovas tokią prezumpciją turėtų paneigti;

- (34) Direktyvos 2010/75/ES poveikis valstybių narių procesinei autonomijai turėtų apsiriboti tuo, kas būtina siekiant jos tikslo užtikrinti žmonių sveikatos apsaugą saugioje aplinkoje, ir neturėtų daryti poveikio kitoms nacionalinėms procesinėms taisyklėms, kuriomis nustatoma teisė reikalauti kompensacijos už tos direktyvos pažeidimus. Tačiau tokios nacionalinės taisyklės neturėtų trukdyti veiksmingam pagal Direktyvą 2010/75/ES reikalaujamų kompensacijų skyrimo mechanizmo veikimui;
- (35) Direktyva 2010/75/ES valstybėse narėse skirtingai taikoma įrenginiams, kuriuose degami keramikos gaminiai, nes vadovaudamosi šios veiklos apibrėžties formuluote valstybės narės galėjo nuspręsti, ar taikyti abu, ar tik vieną iš dviejų – gamybos pajėgumo ir krosnies talpos – kriterijų. Siekiant užtikrinti nuoseklesnę tos direktyvos įgyvendinimą ir vienodas sąlygas visoje Sąjungoje, tokie įrenginiai turėtų būti įtraukiami į tos direktyvos taikymo sritį, kai tenkinamas vienas kuris iš šių dviejų kriterijų;
- (36) nustatydamas išmetamųjų teršalų kiekio ribines vertes, kompetentinga institucija turėtų atsižvelgti į visas medžiagas, įskaitant vis didesnę susirūpinimą keliančias medžiagas, kurios gali būti išmetamos iš atitinkamo įrenginio ir gali turėti reikšmingą poveikį aplinkai ar žmonių sveikatai. Tai darant reikėtų atsižvelgti į išmetamų medžiagų pavojingumą, kiekį ir pobūdį, taip pat į galimybes jomis užteršti aplinkos terpes. GPGB išvados, kai tinkama, laikomos atskaitos tašku renkantis medžiagas, kurių išmetamo kiekio ribinės vertės turi būti nustatomos, bet kompetentinga institucija gali nuspręsti pasirinkti papildomas medžiagas. Šiuo metu nebaigtinis atskirų taršių medžiagų sąrašas pateikiamas Direktyvos 2010/75/ES II priede, o tai nesuderinama su tos direktyvos holistiniu požiūriu ir neatspindi kompetentingų institucijų poreikio atsižvelgti į visas aktualias taršias medžiagas, įskaitant tas, kurios kelia vis didesnę susirūpinimą. Todėl šis nebaigtinis taršių medžiagų sąrašas turėtų būti išbrauktas.

Vietoje jo turėtų būti įtraukta nuoroda į Reglamento (EB) Nr. 166/2006 II priede pateiktą teršalų sąrašą⁷⁹;

- (37) nors Direktyva 2010/75/ES taikoma sąvartynams, nėra jokių GPGB išvadų dėl sąvartynų, nes ši veikla patenka į Tarybos direktyvos 1999/31/EB⁸⁰ taikymo sritį ir joje nustatyti reikalavimai laikomi GPGB. Dėl technikos raidos ir inovacijų, įvykusių po to, kai buvo priimta Direktyva 1999/31/EB, šiuo metu esama veiksmingesnių būdų, kaip apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką. Patvirtinus GPGB išvadas pagal Direktyvą 2010/75/ES būtų galima spręsti pagrindines aplinkosaugos problemas, susijusias su atliekų sąvartynų eksploatavimu, įskaitant juose išmetamą didelį metano kiekį. Todėl Direktyvoje 1999/31/EB turėtų būti numatyta galimybė GPGB išvadas dėl sąvartynų patvirtinti pagal Direktyvą 2010/75/ES;
- (38) todėl direktyvos 2010/75/ES ir 1999/31/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistos;
- (39) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį ir pagerinti aplinkos kokybę, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl tarpvalstybinio pramoninės taršos pobūdžio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (40) laikantis proporcingumo principo, siekiant pagrindinio tikslo – užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį ir gerinti aplinkos kokybę – būtina ir tikslinga nustatyti taršos, kurią sukelia pramoninė veikla, integruotos prevencijos ir kontrolės taisyklės. Pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalį šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (41) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų⁸¹ valstybės narės pagrįstais atvejais išipareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2010/75/ES pakeitimai

Direktyva 2010/75/ES iš dalies keičiama taip:

1) 1 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Ja taip pat nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užkirsti kelią teršalų išmetimui į orą, vandenį ir žemę arba, jei tai yra neįmanoma, sumažinti jų kiekį ir užkirsti kelią atliekų susidarymui, siekiant aukšto žmonių sveikatos ir visos aplinkos apsaugos lygio.“

⁷⁹ 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro sukūrimo (OL L 33, 2006 2 4, p. 1).

⁸⁰ 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EEB dėl atliekų sąvartynų (OL L 182, 1999 7 16, p. 1).

⁸¹ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

- 2) 2 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:
- „1. Ši direktyva taikoma pramoninei veiklai, sukeliančiai taršą ir nurodytai II–VIa skyriuose.“
- 3) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 3 punktas pakeičiamas taip:
- „3) įrenginys – stacionarus technikos objektas, kuriame vykdoma vienos arba kelių I priede, Ia priede arba VII priedo 1 dalyje išvardytų rūšių veikla ir bet kuri kita toje pačioje vietoje vykdoma tiesiogiai susijusi veikla, kuri techniškai susijusi su tuose prieduose išvardytų rūšių veikla ir gali sukelti teršalų išmetimą ir taršą;“;
- b) 12 punktas pakeičiamas taip:
- „12) GPGB išvados – dokumentas, į kurį įtrauktos GPGB informacinio dokumento dalys, kuriose išdėstomos išvados dėl geriausių prieinamų gamybos būdų, jie aprašomi, pateikiama informacija dėl jų pritaikymo galimybių, išmetamųjų teršalų kiekiai taikant geriausius prieinamus gamybos būdus, aplinkosauginio veiksmingumo lygiai taikant geriausius prieinamus gamybos būdus, būtinausias aplinkosaugos vadybos sistemos turinys, įskaitant su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamus lyginamuosius indeksus, susijusi stebėseną, susiję suvartojimo lygiai ir, kai tinkama, atitinkamos vietos atkūrimo priemonės;“;
- c) įterpiamas šis 13a punktas:
- „13a) aplinkosauginio veiksmingumo lygiai taikant geriausius prieinamus gamybos būdus – aplinkosauginio veiksmingumo lygiai, išskyrus išmetamųjų teršalų kiekius, gaunami įprastomis eksploatacijos sąlygomis taikant GPGB arba jų derinį;“;
- d) 17 punktas pakeičiamas taip:
- „17) suinteresuota visuomenė – visuomenė, kuriai daro ar gali daryti poveikį sprendimo išduoti arba atnaujinti leidimą ar leidimo sąlygas priėmimas arba kuri yra suinteresuota tokio sprendimo priėmimu; pagal šią apibrėžtį nevyriausybinės organizacijos, skatinančios žmonių sveikatos ar aplinkos apsaugą ir atitinkančios visus nacionalinės teisės reikalavimus, laikomos suinteresuotomis;“;
- e) įterpiami šie 23a, 23b ir 23c punktai:
- „23a) kiaulės – kiaulės, kaip jos apibrėžtos Tarybos direktyvos 2008/120/EB* 2 straipsnyje;
- 23b) galvijai – *Bos taurus* rūšies naminiai gyvūnai;
- 23c) sutartinis ūkinis gyvūnas (SŪG) – ganomo gyvūno ekvivalentas, atitinkantis vieną suaugusią melžiamą karvę, kuri, papildomai nešeriama koncentruotais pašarais, per metus duoda 3 000 kg pieno, naudojamas skirtingų kategorijų gyvūnus auginančių ūkių dydžiui išreikšti, taikant perskaičiavimo pagal faktinę per kalendorinius metus pagamintą produkciją

koeficientus, nustatytus Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 808/2014** II priede;

* 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva 2008/120/EB, nustatanti būtiniausius kiaulių apsaugos standartus (OL L 47, 2009 2 18, p. 5).

** 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL L 227, 2014 7 31, p. 18).“;

f) įterpiami šie 48–53 punktai:

„48) pramoniniai mineralai – mineralai, naudojami pramonėje pusgaminiams arba gataviems produktams gaminti, išskyrus metalingąsias rūdas, energetikoje naudojamas mineralines žaliavas, statybines mineralines žaliavas ir brangakmenius;

49) metalingosios rūdos – rūdos, iš kurių išgaunami metalai arba metalinės medžiagos;

50) išmetamųjų teršalų kiekiai taikant naujus gamybos būdus – įvairūs išmetamųjų teršalų kiekiai, susidarantys įprastomis eksploatacijos sąlygomis taikant naują gamybos būdą arba naujų gamybos būdų derinį, išreikšti vidurkiais per tam tikrą laikotarpį, atsižvelgiant į nustatytas pamatinės sąlygas;

51) aplinkosauginio veiksmingumo lygiai taikant naujus gamybos būdus – įvairūs aplinkosauginio veiksmingumo lygiai, išskyrus išmetamųjų teršalų kiekius, gaunami įprastomis eksploatacijos sąlygomis taikant naują gamybos būdą arba naujų gamybos būdų derinį;

52) reikalavimų laikymosi užtikrinimas – mechanizmai reikalavimų laikymuisi užtikrinti taikant trijų kategorijų intervencines priemones: reikalavimų laikymosi skatinimą; reikalavimų laikymosi stebėseną; tolesnius veiksmus ir vykdymo užtikrinimą;“;

53) lyginamieji indeksai – orientaciniai aplinkosauginio veiksmingumo lygių taikant geriausius prieinamus gamybos būdus, išskyrus išmetamųjų teršalų kiekius, intervalai, kurie gali apimti:

a) suvartojimo lygius;

b) efektyvaus išteklių, apimančių medžiagas, vandenį ir energijos išteklius, naudojimo ir pakartotinio naudojimo lygius;

e) atliekų kiekį ir kitus lygius ar kiekius, gaunamus nustatytais pamatinėmis sąlygomis.“

4) 4 straipsnio 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Nukrypdomos nuo pirmos pastraipos valstybės narės gali nustatyti įrenginių, kuriems taikomas tik V arba VIa skyrius, registravimo tvarką.“

5) 5 straipsnis papildomas šia 4 dalimi:

„4. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį išduoti leidimai būtų skelbiami internete nemokamai ir neribojant prieigos neregistruotiems naudotojams. Be to, tokiomis pačiomis sąlygomis visuomenei turi būti prieinama ir leidimo santrauka. Toje santraukoje pateikiama bent ši informacija:

- a) pagrindinių leidimo sąlygų apžvalga;
- b) išmetamųjų teršalų ribinės vertės ir aplinkosauginio veiksmingumo ribinės vertės;
- c) išimtys, suteiktos pagal 15 straipsnio 4 dalį.
- d) taikytinos GPGB išvados;
- e) nuostatos dėl leidimo persvarstymo ir atnaujinimo.

Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma antroje pastraipoje nurodytos santraukos forma. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 75 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

(6) 7 ir 8 straipsniai pakeičiami taip:

„7 straipsnis

Incidentai ir avarijos

Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2004/35/EB*, įvykus reikšmingą poveikį žmonių sveikatai ar aplinkai turinčiam incidentui ar avarijai valstybės narės imasi būtinų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad:

- a) ūkio subjektas nedelsdamas apie tai praneštų kompetentingai institucijai;
- b) ūkio subjektas nedelsdamas imtųsi priemonių apriboti poveikį aplinkai ir užkirsti kelią kitiems galimiems incidentams ar avarijoms;
- c) kompetentinga institucija pareikalautų, kad ūkio subjektas imtųsi tinkamų papildomų priemonių, kurias kompetentinga institucija laiko būtinomis siekiant apriboti poveikį aplinkai ir užkirsti kelią kitiems galimiems incidentams ar avarijoms.

Įvykus reikšmingą poveikį kitos valstybės narės žmonių sveikatai ar aplinkai turinčiam incidentui ar avarijai, valstybė narė, kurios teritorijoje įvyko avarija ar incidentas, užtikrina, kad apie tai būtų nedelsiant pranešta kitos valstybės narės kompetentingai institucijai. Tarpvalstybiniu ir daugiadalykiu paveiktų valstybių narių bendradarbiavimu siekiama mažinti pasekmes aplinkai ir žmonių sveikatai ir užkirsti kelią kitiems galimiems incidentams ar avarijoms.

8 straipsnis

Reikalavimų nesilaikymas

1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad būtų laikomasi leidimo sąlygų. Jos taip pat priima reikalavimų laikymosi užtikrinimo priemones, siekdamos skatinti, stebėti ir užtikrinti, kad būtų laikomasi pagal šią direktyvą fiziniams ar juridiniams asmenims nustatytų įpareigojimų.
2. Jei pažeidžiamos leidimo sąlygos, valstybės narės užtikrina, kad:
 - a) ūkio subjektas nedelsdamas apie tai praneštų kompetentingai institucijai;

- b) ūkio subjektas nedelsdamas imtųsi priemonių, būtinų užtikrinti, kad reikalavimai vėl būtų įvykdyti per trumpiausią įmanomą laikotarpį;
- c) kompetentinga institucija pareikalautų, jog ūkio subjektas imtųsi atitinkamų papildomų priemonių, kurias kompetentinga institucija laiko būtinomis siekiant, kad vėl būtų pradėta laikytis reikalavimų.

Jeigu leidimo sąlygų pažeidimas kelia tiesioginį pavojų žmonių sveikatai arba tiesioginio reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai grėsmę, kol reikalavimų vėl nepradėta laikytis, kaip numatyta pirmos pastraipos b ir c punktuose, įrenginio, kurą deginančio įrenginio, atliekų deginimo įrenginio, bendro atliekų deginimo įrenginio arba atitinkamos jo dalies eksploatavimas nedelsiant sustabdomas.

- 3. Jeigu leidimo sąlygų pažeidimas ir toliau kelia pavojų žmonių sveikatai arba daro reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai ir jeigu nebuvo imtasi 23 straipsnio 6 dalyje nurodytoje patikrinimo ataskaitoje nustatytų būtinų veiksmų, kad vėl būtų laikomasi reikalavimų, kompetentinga institucija gali sustabdyti įrenginio, kurą deginančio įrenginio, atliekų deginimo įrenginio, bendro atliekų deginimo įrenginio ar atitinkamos jo dalies eksploatavimą, kol jis vėl atitiks leidimo sąlygas.

* 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) (OL L 143, 2004 4 30, p. 56).“

7) 9 straipsnio 2 dalis išbraukiama.

8) 11 straipsnyje įterpiami šie fa, fb ir fc punktai:

- „fa) materialiniai ištekliai ir vanduo naudojami veiksmingai, be kita ko, naudojami pakartotinai;
- fb) tinkamai atsižvelgiama į bendrą tiekimo grandinės aplinkosauginį veiksmingumą per visą gyvavimo ciklą;
- fc) įgyvendinama aplinkosaugos vadybos sistema, kaip nurodyta 14a straipsnyje.“

9) 13 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Siekdama parengti, peržiūrėti ir prireikus atnaujinti GPGB informacinius dokumentus Komisija organizuoja valstybių narių, atitinkamų pramonės sektorių, aplinkos apsaugos srityje veikiančių nevyriausybinų organizacijų, Europos cheminių medžiagų agentūros ir Komisijos keitimąsi informacija.“;

b) 2 dalis papildoma šia pastraipa:

„Nedarant poveikio Sąjungos konkurencijos teisei, konfidencialia verslo informacija arba neskelbtina komercine informacija laikoma informacija dalijamasi tik su Komisija ir su toliau nurodytais asmenimis, pasirašiusiais konfidencialumo ir informacijos neatskleidimo susitarimą: valstybės tarnautojais ir kitais viešųjų įstaigų darbuotojais, atstovaujančiais valstybėms narėms arba Sąjungos agentūroms, ir nevyriausybinų organizacijų, skatinančių žmonių sveikatos ar aplinkos apsaugą, atstovais Informacija, laikoma konfidencialia verslo informacija arba neskelbtina komercine informacija, keičiamasi tik tais

atvejais, kai reikia parengti, peržiūrėti ir prireikus atnaujinti GPGB informacinius dokumentus, ir tokia konfidenciali verslo informacija arba neskelbtina komercinė informacija negali būti naudojama kitais tikslais.“

10) 14 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės užtikrina, kad į leidimą būtų įtraukiamos visos priemonės, reikalingos 11 ir 18 straipsnių reikalavimams įvykdyti. Tuo tikslu valstybės narės užtikrina, kad leidimai būtų išduodami pasikonsultavus su visomis atitinkamomis institucijomis, kurios užtikrina atitiktį Sąjungos aplinkos teisės aktams, įskaitant aplinkos kokybės normas.“;

ii) antros pastraipos a punktas pakeičiamas taip:

„a) Reglamento (EB) Nr. 166/2006* II priede išvardytų išmetamųjų teršalų ir kitų teršalų, kurie gali būti dideliais kiekiais išmetami iš atitinkamo įrenginio, ribinės vertės, nustatytos atsižvelgiant į teršalų savybes ir jų galimybę pernešti taršą iš vienos terpės į kitą;

* 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro sukūrimo ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvas 91/689/EEB ir 96/61/EB (OL L 33, 2006 2 4, p. 1).“;

iii) įterpiamas aa punktas:

„aa) aplinkosauginio veiksmingumo ribinės vertės;“;

iv) b punktas pakeičiamas taip:

„b) atitinkami reikalavimai dirvožemio, požeminio ir paviršinio vandens apsaugai užtikrinti ir įrenginyje susidarančių atliekų stebėsenos ir tvarkymo priemonės;“;

v) įterpiamas ba punktas:

„ba) atitinkami aplinkosaugos vadybos sistemos, nustatytos 14a straipsnyje, reikalavimai;“;

vi) įterpiamas bb punktas:

„bb) tinkami tokių išteklių, kaip energija, vanduo ir žaliavos, vartojimo ir pakartotinio naudojimo stebėsenos reikalavimai;“;

vii) d punktas papildomas šiuo iii papunkčiu:

iii) informaciją apie pažangą, padarytą siekiant 14a straipsnyje nurodytų aplinkos politikos tikslų. Ši informacija skelbiama viešai;“;

viii) h punktas pakeičiamas taip:

„h) atitikties išmetamųjų teršalų ribinėms vertėms ir aplinkosauginio veiksmingumo ribinėms vertėms vertinimo sąlygos arba nuoroda į kitur pateiktus taikomus reikalavimus.“

11) Įterpiamas 14a straipsnis:

„14a straipsnis

Aplinkosaugos vadybos sistema

1. Valstybės narės reikalauja, kad ūkio subjektas kiekvienam įrenginiui, kuriam taikomas šis skyrius, parengtų ir įgyvendintų aplinkosaugos vadybos sistemą (AVS). AVS turi atitikti nuostatas, įtrauktas į atitinkamas GPGB išvadas, kuriose nustatomi į AVS įtrauktini aspektai.

AVS turi būti periodiškai peržiūrima siekiant užtikrinti, kad ji ir toliau būtų tinkama, pakankama ir veiksminga.

2. AVS turi apimti bent šią informaciją:
 - a) aplinkos politikos tikslus, susijusius su nuolatiniu įrenginio aplinkosauginio veiksmingumo ir saugos gerinimu, įskaitant priemones, kuriomis siekiama
 - i) užkirsti kelią atliekų susidarymui;
 - ii) optimizuoti išteklių naudojimą ir pakartotinį vandens naudojimą;
 - iii) užkirsti kelią rizikai, susijusiai su pavojingųjų medžiagų naudojimu, arba ją sumažinti.
 - b) su reikšmingais aplinkosaugos aspektais susijusius tikslus ir veiksmingumo rodiklius, kuriais atsižvelgiama į atitinkamose GPGB išvadosse nustatytus lyginamuosius indeksus ir tiekimo grandinės aplinkosauginį veiksmingumą per gyvavimo ciklą;
 - c) įrenginių, kuriems taikoma pareiga atlikti energijos vartojimo auditą arba įdiegti energijos naudojimo vadybos sistemą pagal Direktyvos 2012/27/ES 8 straipsnį, atveju – informaciją apie to audito arba energijos naudojimo vadybos sistemos įgyvendinimo pagal tos direktyvos 8 straipsnį ir VI priedą rezultatus ir susijusių rekomendacijų įgyvendinimo priemones;
 - d) įrenginyje esančių atskirų pavojingųjų cheminių medžiagų, pavojingųjų cheminių medžiagų, kurios yra kitų medžiagų sudedamosios dalys arba mišinių dalys, sąrašą, jų poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai rizikos vertinimą ir galimybių jas pakeisti saugesnėmis alternatyvomis analizę;
 - e) priemones, kurių imtasi siekiant įgyvendinti aplinkos apsaugos tikslus ir išvengti pavojaus žmonių sveikatai ar aplinkai, įskaitant, jei reikia, taisomąsias ir prevencines priemones;
 - f) pertvarkos planą, nurodytą 27d straipsnyje.
3. Įrenginio AVS turi būti skelbiama internete nemokamai ir neribojant prieigos neregistruotiems naudotojams.“

- 12) 15 straipsnis pakeičiamas taip:

„15 straipsnis

Išmetamųjų teršalų ribinės vertės, aplinkosauginio veiksmingumo ribinės vertės, lygiaverčiai parametrai ir techninės priemonės

- „1. Išmetamųjų teršalų ribinės vertės taikomos toje vietoje, kurioje teršalai išmetami iš įrenginio, ir nustatant tas vertes į jų sklaidą iki tos vietos neatsižvelgiama.

Kai teršalai netiesiogiai išleidžiami į vandenį, nustatant atitinkamo įrenginio išmetamųjų teršalų ribines vertes gali būti atsižvelgiama į už įrenginio ribų

esančio nuotekų valymo įrenginio veiksmingumą, jeigu ūkio subjektas užtikrina, kad laikomasi visų šių reikalavimų:

- a) išleidžiami teršalai netrikdo nuotekų valymo įrenginio veikimo;
- b) išleidžiami teršalai nekenkia nuotekų surinkimo sistemose ir valymo įrenginiuose dirbančių darbuotojų sveikatai;
- c) nuotekų valymo įrenginys suprojektuotas ir įrengtas taip, kad būtų galima sumažinti išleidžiamų teršalų kiekį;
- d) bendra atitinkamų teršalų, kurie galiausiai išleidžiami į vandenį, apkrova nepadidėja, palyginti su padėtimi, kai iš atitinkamo įrenginio išmetamų teršalų kiekiai ir toliau atitinka tiesioginiam išleidimui pagal šio straipsnio 3 dalį nustatytas išmetamųjų teršalų ribines vertes, nedarant poveikio griežtesnėms priemonėms, kurių reikalaujama pagal 18 straipsnį.

Kompetentinga institucija leidimo sąlygų priede pateikia antros pastraipos taikymo motyvus, įskaitant ūkio subjekto atlikto reikalaujamų sąlygų įvykdymo vertinimo rezultatus.

Tais atvejais, kai leidimo sąlygos turėtų būti pakeistos siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi antros pastraipos a–d punktuose nustatytų reikalavimų, ūkio subjektas pateikia atnaujintą vertinimą.

2. Nedarant poveikio 18 straipsnio taikymui, išmetamųjų teršalų ribinės vertės ir lygiaverčiai parametrai bei techninės priemonės, nurodyti 14 straipsnio 1 ir 2 dalyse, grindžiami GPGB, nenustatant kokio nors vieno būdo ar konkrečios technologijos.
3. Kompetentinga institucija nustato griežčiausias įmanomas išmetamųjų teršalų ribines vertes, kurios atitinka taikant GPGB įrenginio išmetamą mažiausią įmanomą teršalų kiekį ir kuriomis užtikrinama, kad įprastomis eksploatacijos sąlygomis išmetamas teršalų kiekis neviršytų išmetamųjų teršalų kiekių taikant geriausius prieinamus gamybos būdus, nustatytų 13 straipsnio 5 dalyje nurodytuose sprendimuose dėl GPGB išvadų. Išmetamųjų teršalų ribinės vertės grindžiamos ūkio subjekto atliktu vertinimu, kuriame išanalizuojama, ar įmanoma pasiekti griežčiausią išmetamųjų teršalų kiekio taikant GPGB intervalo vertę, ir įrodomas geriausias įrenginio veiksmingumas, pasiekiamas taikant GPGB, kaip aprašyta GPGB išvadose. Išmetamųjų teršalų ribinės vertės nustatomos vienu iš šių būdų:
 - a) nustatomos išmetamųjų teršalų ribinės vertės tam pačiam arba trumpesniam laikotarpiui ir tomis pačiomis pamatinėmis sąlygomis, kaip ir išmetamųjų teršalų kiekiai taikant GPGB, arba
 - b) nustatomos išmetamųjų teršalų ribinės vertės, kurios pagal dydį, laikotarpius ir pamatines sąlygas skiriasi nuo nurodytų a punkte.

Kai išmetamųjų teršalų ribinės vertės nustatomos pagal b punktą, kompetentinga institucija bent kartą per metus įvertina teršalų išmetimo stebėsenos rezultatus, kad užtikrintų, jog įprastomis eksploatacijos sąlygomis išmetamų teršalų kiekis neviršytų išmetamųjų teršalų kiekių taikant GPGB.

- 3a. Kompetentinga institucija nustato aplinkosauginio veiksmingumo ribines vertes, kuriomis užtikrinama, kad įprastomis eksploatacijos sąlygomis tokios ribinės

veiksmingumo vertės neviršytų aplinkosauginio veiksmingumo lygių taikant GPGB, nustatytų 13 straipsnio 5 dalyje nurodytuose sprendimuose dėl GPGB išvadų.

4. Nukrypdoma nuo 3 dalies ir nepažeisdama 18 straipsnio, kompetentinga institucija ypatingais atvejais gali nustatyti ne tokias griežtas išmetamųjų teršalų ribines vertes. Tokia išimtis gali būti taikoma tik tais atvejais, kai vertinimas patvirtina, kad norint pasiekti išmetamųjų teršalų kiekį taikant GPGB, kaip aprašyta GPGB išvadose, būtų patiriamos neproporcingai didelės, palyginti su nauda aplinkai, sąnaudos, susijusios su:
 - a) atitinkamo įrenginio geografinės padėties ir vietos aplinkos sąlygomis arba
 - b) atitinkamo įrenginio techninėmis savybėmis.

Kompetentinga institucija leidimo sąlygų priede pateikia pirmos pastraipos taikymo motyvus, įskaitant vertinimo rezultatus ir nustatytų sąlygų pagrindimą.

Tačiau pagal pirmą pastraipą nustatytos išmetamųjų teršalų ribinės vertės neturi viršyti šios direktyvos prieduose, kai taikoma, nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių.

Šioje dalyje nurodytos išimties turi atitikti II priede nustatytus principus. Kompetentinga institucija bet kuriuo atveju turi užtikrinti, kad nebūtų didelės taršos ir kad būtų pasiektas aukštas aplinkos apsaugos lygis. Išimties netaikomos, jeigu dėl jų gali kilti grėsmė 18 straipsnyje nurodytų aplinkos kokybės normų laikymuisi.

Kompetentinga institucija pagal šią dalį suteiktos išimties pagrįstumą iš naujo įvertina kas ketverius metus arba kiekvieną kartą persvarstydama leidimo sąlygas pagal 21 straipsnį, jeigu jos persvarstomos anksčiau, nei praėjus ketveriems metams nuo išimties suteikimo.

Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma standartizuota pirmoje pastraipoje nurodyto GPGB išvadų įgyvendinimo sąnaudų neproporcingumo, palyginti su galima nauda aplinkai, vertinimo metodika. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 75 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

- 13) Įterpiamas 15a straipsnis:

„15a straipsnis

Atitikties vertinimas

1. Siekiant įvertinti atitiktį išmetamųjų teršalų ribinėms vertėms pagal 14 straipsnio 1 dalies h punktą, matavimų pataisa, taikoma patvirtintoms vidutinėms išmetamųjų teršalų vertėms nustatyti, neturi viršyti matavimo metodo matavimo neapibrėžties.
2. Komisija iki [*Leidinių biuro prašoma įrašyti datą – pirmoji mėnesio, einančio po 24 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, diena*] priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomas matavimo metodas, skirtas įvertinti, kaip laikomasi leidime nustatytų į orą ir į vandenį išmetamųjų teršalų ribinių verčių. Šis įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 75 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pirmoje pastraipoje nurodytas metodas apima bent patvirtintų vidutinių išmetamųjų teršalų verčių nustatymą ir juo nustatoma, kaip vertinant atitiktį turi

būti atsižvelgiama į matavimo neapibrėžtį ir išmetamųjų teršalų ribinių verčių viršijimo dažnumą.

3. Jeigu įrenginiui, kuriam taikomas šis skyrius, taikomas ir III arba IV skyrius ir pagal šio straipsnio 1 dalį įrodoma, kad laikomasi pagal šį skyrių nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių, laikoma, kad įrenginys taip pat atitinka pagal III arba IV skyrių nustatytas atitinkamų išmetamųjų teršalų ribines vertes.“

14) 16 straipsnis papildomas šia 3 dalimi:

- „3. Jeigu leidžiama taikyti 15 straipsnio 4 dalyje nurodytą išimtį, valstybės narės užtikrina, kad ūkio subjektas stebėtų teršalų, kuriems taikoma išimtis ir kurių yra priimančiojoje aplinkoje, koncentraciją. Stebėsenos rezultatai perduodami kompetentingai institucijai. Kai tinkama, vykdant šioje dalyje nurodytą stebėseną taikomi kiekvieno atitinkamo teršalo stebėsenos ir matavimo metodai, nustatyti kituose susijusiuose Sąjungos teisės aktuose.“

15) 18 straipsnis pakeičiamas taip:

„18 straipsnis

Aplinkos kokybės normos

Jeigu aplinkos kokybės norma reikalauja griežtesnių sąlygų nei tos, kurios įvykdomos taikant geriausias prieinamas gamybos būdus, leidime numatomos papildomos priemonės, kurių galima imtis siekiant sumažinti konkretų įrenginio poveikį taršai atitinkamoje teritorijoje.

Jeigu į leidimą pagal pirmą pastraipą buvo įtrauktos griežtesnės sąlygos, ūkio subjektas turi reguliariai stebėti atitinkamų teršalų, susidarančių eksploatuojant atitinkamus įrenginius, koncentraciją priimančiojoje aplinkoje, o tokios stebėsenos rezultatai turi būti perduodami kompetentingai institucijai. Jei atitinkamų teršalų stebėsenos ir matavimo metodai yra nustatyti kituose susijusiuose Sąjungos teisės aktuose, tokie metodai taikomi vykdant šioje dalyje nurodytą stebėseną.“

16) 21 straipsnio 5 dalies c punktas pakeičiamas taip:

- „c) kai būtina laikytis 18 straipsnyje nurodytos aplinkos kokybės normos, įskaitant naujas ar persvarstytas kokybės normas, arba kai dėl priimančiosios aplinkos būklės reikia peržiūrėti leidimą, kad būtų užtikrinta atitiktis Sąjungos teisės aktuose nustatytiems planams ir programoms.“

17) 24 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) d punktas pakeičiamas taip:

„d) atnaujinant įrenginio leidimą arba leidimo sąlygas pagal 21 straipsnio 5 dalies a, b ir c punktus;“;

ii) įterpiamas šis e punktas:

„e) atnaujinant leidimą pagal 21 straipsnio 3 dalį arba 21 straipsnio 4 dalį.“;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„2. Priėmusi sprendimą dėl leidimo išdavimo, persvarstymo arba atnaujinimo, kompetentinga institucija nemokamai ir neribodama neregistruotų naudotojų prieigos, taip pat ir sistemingai internetu, viešai paskelbia, kiek tai susiję su a, b ir f punktais, šią informaciją.“;

ii) c punktas pakeičiamas taip:

„c) prieš priimant sprendimą surengtų konsultacijų, įskaitant konsultacijas pagal 26 straipsnį, rezultatus ir paaiškinimą, kaip į tas konsultacijas buvo atsižvelgta priimant tą sprendimą.“;

c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Kompetentinga institucija nemokamai ir neribodama neregistruotų naudotojų prieigos, be kita ko, ir sistemingai internetu, taip pat viešai paskelbia šią informaciją:

- a) svarbią informaciją apie ūkio subjekto taikomas priemones galutinai nutraukus veiklą pagal 22 straipsnį;
- b) kompetentingos institucijos turimus išmetamųjų teršalų kiekio stebėsenos rezultatus, kurių reikalaujama pagal leidimų išdavimo sąlygas.
- c) 16 straipsnio 3 dalyje ir 18 straipsnio antroje pastraipoje nurodytus stebėsenos rezultatus.“

18) 25 straipsnio 1 dalis papildoma šiomis pastraipomis:

„Teisė užginčyti negali priklausyti nuo vaidmens, kurį atitinkamas visuomenės narys atliko dalyvaudamas sprendimų pagal šią direktyvą priėmimo procedūrose.

Peržiūros procedūra turi būti sąžininga, teisinga, savalaikė ir ne pernelyg brangi ir joje turi būti numatyti tinkami ir veiksmingi teisių gynimo mechanizmai, įskaitant, kai tinkama, įpareigojimą nepažeisti ieškovo teisių ar sustabdyti veiksmus.“

19) 26 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Jeigu valstybė narė žino, kad kokio nors įrenginio eksploatavimas gali turėti reikšmingą neigiamą poveikį kitos valstybės narės aplinkai, arba jeigu to prašo valstybė narė, kuriai gali būti padarytas reikšmingas poveikis, valstybė narė, kurios teritorijoje buvo pateiktas prašymas išduoti leidimą pagal 4 straipsnį arba 20 straipsnio 2 dalį, kitai valstybei narei perduoda visą pagal IV priedą reikalaujamą pateikti arba paskelbti informaciją tuo pačiu metu, kai ji šią informaciją paskelbia viešai. Remdamosi šia informacija, abi valstybės narės rengia konsultacijas užtikrindamos, kad valstybės narės, kuriai gali būti padarytas reikšmingas poveikis, pastabos būtų pateiktos prieš valstybės narės, kurios teritorijoje buvo pateiktas prašymas išduoti leidimą, kompetentingai institucijai priimant sprendimą. Jeigu valstybė narė, kuriai gali būti padarytas reikšmingas poveikis, nepateikia pastabų per konsultacijų su suinteresuota visuomene laikotarpį, kompetentinga institucija pradeda leidimo išdavimo procedūrą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytais atvejais su prašymu išduoti leidimą taip pat galėtų susipažinti valstybės narės, kuriai gali būti padarytas reikšmingas poveikis, visuomenė, kad galėtų pateikti pastabas, ir kad jis būtų prieinamas tokį patį laikotarpį, kaip numatyta valstybėje narėje, kurioje jis pateikiamas.“

- 20) Po 26 straipsnio įterpiama ši antraštė:

„IIa SKYRIUS

INOVACIJŲ SKATINIMAS“

- 21) 27 straipsnis pakeičiamas taip:

„27 straipsnis

Nauji gamybos būdai

Valstybės narės, kai tinkama, skatina kurti ir taikyti naujus gamybos būdus, visų pirma tais atvejais, kai tokie būdai nurodomi GPGB išvadose, GPGB informaciniuose dokumentuose arba 27a straipsnyje nurodyto Pramonės transformacijos ir išmetamųjų teršalų inovacijų centro išvadose.“

- 22) Įterpiami šie 27a–27d straipsniai:

„27a straipsnis

Pramonės transformacijos ir išmetamųjų teršalų inovacijų centras

1. Komisija įsteigia ir valdo Pramonės transformacijos ir išmetamųjų teršalų kiekio inovacijų centrą (toliau – centras arba INCITE).
2. Centras renka ir analizuoja informaciją apie naujoviškus gamybos būdus, įskaitant naujus gamybos būdus, aktualius veiklai, kuriai taikoma ši direktyva, ir apibūdina jų raidos lygį bei aplinkosauginį veiksmingumą. Komisija atsižvelgia į centro išvadas rengdama 13 straipsnio 3 dalies b punkte nurodyto keitimosi informacija darbo programą ir rengdama, peržiūrėdama ir atnaujindama 13 straipsnio 1 dalyje nurodytus GPGB informacinius dokumentus.
3. Centrai padeda
 - a) valstybių narių atstovai,
 - b) atitinkamos valstybinės institucijos,
 - c) atitinkami mokslinių tyrimų institutai,
 - d) mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijos,
 - e) atitinkamų pramonės šakų atstovai,
 - f) technologijų teikėjai,
 - g) aplinkos apsaugą skatinančios nevyriausybinės organizacijos,
 - h) Komisija.
4. Centras savo išvadas skelbia viešai, laikydamasis Direktyvos 2003/4/EB 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų apribojimų.

Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma išsami centro įsteigimo ir veikimo tvarka. Šis įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 75 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

27b straipsnis

Naujų gamybos būdų bandymai

Nedarant poveikio 18 straipsniui, kompetentinga institucija gali leisti laikinai nukrypti nuo 15 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų ir 11 straipsnio a ir b punktuose

nustatytų principų, kad iš viso ne daugiau kaip 24 mėnesius būtų galima atlikti naujų gamybos būdų bandymus.

27c straipsnis

Išmetamųjų teršalų kiekiai taikant naujus gamybos būdus

Nukrypdama nuo 21 straipsnio 3 dalies, kompetentinga institucija gali nustatyti išmetamųjų teršalų ribines vertes, kuriomis užtikrinama, kad per šešerius metus nuo sprendimo dėl GPGB išvadų, susijusių su pagrindine įrenginio veikla, paskelbimo pagal 13 straipsnio 5 dalį išmetamųjų teršalų kiekis įprastomis eksploatacijos sąlygomis neviršytų sprendimuose dėl GPGB išvadų nustatytų išmetamųjų teršalų kiekių taikant naujus gamybos būdus.

27d straipsnis

Perėjimas prie švarios, žiedinės ir neutralaus poveikio klimatui pramonės

1. Valstybės narės reikalauja, kad iki 2030 m. birželio 30 d. ūkio subjektas į savo aplinkosaugos vadybos sistemą, nurodytą 14a straipsnyje, įtrauktų kiekvieno įrenginio, kuriame vykdoma bet kuri I priedo 1, 2, 3, 4 punktuose ir 6.1 punkto a ir b papunkčiuose nurodyta veikla, pertvarkos planą. Pertvarkos plane, naudojant 4 dalyje nurodytą formą, pateikiama informacija apie tai, kaip 2030–2050 m. laikotarpiu įrenginys bus pertvarkytas, kad būtų prisidedama prie tvarios, švarios, žiedinės ir neutralaus poveikio klimatui ekonomikos sukūrimo iki 2050 m.

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad iki 2031 m. gruodžio 31 d. audito organizacija, su kuria ūkio subjektas sudarė sutartį pagal savo aplinkosaugos vadybos sistemą, įvertintų 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų pertvarkos planų atitiktį 4 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte nustatytiems reikalavimams.

2. Valstybės narės reikalauja, kad pagal 21 straipsnio 3 dalį peržiūrint leidimo sąlygas paskelbus sprendimus dėl GPGB išvadų po 2030 m. sausio 1 d. ūkio subjektas į savo aplinkosaugos vadybos sistemą, nurodytą 14a straipsnyje, įtrauktų kiekvieno įrenginio, kuriame vykdoma bet kuri I priede išvardyta veikla, nenurodyta 1 dalyje, pertvarkos planą. Pertvarkos plane, naudojant 4 dalyje nurodytą formą, pateikiama informacija apie tai, kaip 2030–2050 m. laikotarpiu įrenginys bus pertvarkytas, kad būtų prisidedama prie tvarios, švarios, žiedinės ir neutralaus poveikio klimatui ekonomikos sukūrimo iki 2050 m.

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad audito organizacija, su kuria ūkio subjektas sudarė sutartį pagal savo aplinkosaugos vadybos sistemą, įvertintų 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų pertvarkos planų atitiktį 4 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte nustatytiems reikalavimams.

3. Ūkio subjektas kartu su savo aplinkosaugos vadybos sistema viešai paskelbia ir savo pertvarkos planą bei 1 ir 2 dalyse nurodyto vertinimo rezultatus.
4. Komisija ne vėliau kaip iki 2028 m. birželio 30 d. priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma pertvarkos planų forma. Šis įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 75 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

- 23) 42 straipsnio 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Šis skyrius netaikomas dujų fiksavimo arba pirolizės įrenginiams, jei tokio terminio atliekų apdorojimo metu susidariusios dujos ar skysčiai prieš sudeginant apdorojami taip, kad:

- a) juos deginant neišmetama daugiau teršalų, nei deginant mažiausiai taršų rinkoje esantį kurą, kurį būtų galima deginti tokiame įrenginyje;
- b) juos deginant išmetamų teršalų, išskyrus azoto oksidus, sieros oksidus ir dulkes, kiekiai nėra didesni nei teršalų kiekiai, išmetami atliekų deginimo arba bendro atliekų deginimo metu.“

24) Po 70 straipsnio įterpiama ši antraštė:

„VIa SKYRIUS

**SPECIALIOS NUOSTATOS DĖL NAMINIŲ PAUKŠČIŲ, KIAULIŲ IR GALVIJŲ
AUGINIMO“**

25) Po antraštės „VIa SKYRIUS“ įterpiami šie 70a–70i straipsniai:

„70a straipsnis

Taikymo sritis

Šis skyrius taikomas veiklai, kurios rūšys išvardytos Ia priede ir kurią vykdant pasiekiamos tame priede nustatytos pajėgumo ribos.

70b straipsnis

Jungimo taisyklė

Jeigu du ar daugiau įrenginių yra arti vienas kito ir jeigu jų ūkio subjektas yra tas pats arba jeigu tuos įrenginius kontroliuoja ūkio subjektai, kuriuos sieja ekonominiai ar teisiniai santykiai, apskaičiuojant 70a straipsnyje nurodytą pajėgumo ribą atitinkami įrenginiai laikomi vienu įrenginiu.

70c straipsnis

Leidimai

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad nė vienas įrenginys, kuriam taikomas šis skyrius, nebūtų eksploatuojamas be leidimo ir kad jo eksploatavimas atitiktų 70i straipsnyje nurodytas eksploatavimo taisykles.

Valstybės narės reikalavimus tam tikrų kategorijų įrenginiams, kuriems taikomas šis skyrius, gali įtraukti į 6 straipsnyje nurodytas bendrąsias privalomas taisykles.

Valstybės narės nustato tvarką, pagal kurią išduodami įrenginių, kuriems taikomas šios skyrius, leidimai. Šios procedūros apima bent 2 dalyje nurodytą informaciją.

2. Prašymuose išduoti leidimą turi būti aprašomi bent šie elementai:

- a) įrenginys ir jame vykdomos veiklos rūšys,
- b) gyvūnų rūšis,
- c) įrenginio pajėgumas,
- d) įrenginio teršalų išmetimo šaltiniai,

- e) iš įrenginio į kiekvieną aplinkos komponentą numatomų išmesti teršalų pobūdis ir kiekiai.
3. Į prašymą taip pat įtraukiama ne techninio pobūdžio 2 dalyje nurodytos informacijos santrauka.
4. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad ūkio subjektas nedelsdamas praneštų kompetentingai institucijai apie visus planuojamus esminius įrenginių, kuriems taikomas šis skyrius, pakeitimus, kurie gali padaryti poveikį aplinkai. Prireikus kompetentinga institucija persvarsto ir atnaujina leidimą.

70d straipsnis

Ūkio subjekto pareigos

1. Valstybės narės užtikrina, kad ūkio subjektas vykdytų išmetamųjų teršalų ir susijusių aplinkosauginio veiksmingumo lygių stebėseną pagal 70i straipsnyje nurodytas eksploataavimo taisykles.

Ūkio subjektas bent šešerius metus saugo ir tvarko visus stebėsenos rezultatus taip, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi 70i straipsnyje nurodytose eksploataavimo taisyklėse nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių ir aplinkosauginio veiksmingumo ribinių verčių.
2. Jeigu nesilaikoma 70i straipsnyje nurodytose eksploataavimo taisyklėse nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių ir aplinkosauginio veiksmingumo ribinių verčių, valstybės narės reikalauja, kad ūkio subjektas imtųsi priemonių, būtinų užtikrinti, kad reikalavimai per kuo trumpesnę laikotarpį vėl būtų įvykdyti.
3. Ūkio subjektas užtikrina, kad bet koks įrenginyje susidariusių atliekų, šalutinių gyvūninių produktų ar kitų liekanų skleidimas žemės paviršiuje būtų vykdomas taikant geriausius prieinamus gamybos būdus, išvardytus 70i straipsnyje nurodytose eksploataavimo taisyklėse, ir laikantis kitų susijusių Sąjungos teisės aktų ir kad dėl to nebūtų labai teršiama aplinka.

70e straipsnis

Stebėseną

1. Valstybės narės užtikrina, kad tinkama stebėseną būtų vykdoma laikantis 70i straipsnyje nurodytų eksploataavimo taisyklių.
2. Visi stebėsenos rezultatai registruojami, tvarkomi ir atitinkamai pateikiami, kad kompetentinga institucija galėtų patikrinti, ar laikomasi eksploataavimo sąlygų, išmetamųjų teršalų ribinių verčių ir aplinkosauginio veiksmingumo ribinių verčių, išvardytų 6 straipsnyje nurodytose bendrosiose privalomose taisyklėse arba leidime.
3. Gavęs prašymą, ūkio subjektas nedelsdamas pateikia kompetentingai institucijai šio straipsnio 2 dalyje išvardytus duomenis ir informaciją. Kompetentinga institucija tokį prašymą gali pateikti norėdama patikrinti, ar laikomasi 70i straipsnyje nurodytų eksploataavimo taisyklių. Kompetentinga institucija tokį prašymą pateikia, jeigu visuomenės narys paprašo suteikti galimybę susipažinti su šio straipsnio 2 dalyje išvardytais duomenimis arba informacija.

70f straipsnis

Reikalavimų nesilaikymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad pagal 70i straipsnyje nurodytas eksploataavimo taisyklės stebimos išmetamųjų teršalų vertės ir aplinkosauginio veiksmingumo lygiai neviršytų jose nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių ir aplinkosauginio veiksmingumo ribinių verčių.
2. Valstybės narės sukuria veiksmingą reikalavimų laikymosi stebėsenos sistemą, pagrįstą aplinkosauginiais tikrinimais arba kitomis priemonėmis, kad būtų galima patikrinti atitiktį šiame skyriuje nustatytiems reikalavimams.
3. Jeigu nesilaikoma šiame skyriuje nustatytų reikalavimų, valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija reikalautų, kad ūkio subjektas, be priemonių, kurių jis imasi pagal 70d straipsnį, imtųsi visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad reikalavimai nedelsiant vėl būtų įvykdyti.

Jeigu dėl reikalavimų nesilaikymo labai pablogėja vietos oro, vandens ar dirvožemio sąlygos arba jeigu dėl to kyla arba gali kilti reikšmingas pavojus žmonių sveikatai, kompetentinga institucija sustabdo įrenginio eksploatavimą, kol reikalavimai vėl bus įvykdyti.

70g straipsnis

Visuomenės informavimas ir dalyvavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad suinteresuotai visuomenei būtų sudarytos išankstinės ir veiksmingos sąlygos dalyvauti šiose procedūrose:
 - a) rengiant 6 straipsnyje nurodytas bendrąsias privalomas taisyklės dėl įrenginių, kuriems taikomas šis skyrius, leidimų;
 - b) išduodant naujo įrenginio, kuriam taikomas šis skyrius, leidimą;
 - c) išduodant atnaujintą leidimą pagal 70c straipsnio 4 dalį atlikus bet kokią esminę esamo įrenginio, kuriam taikomas šis skyrius, pakeitimą.
2. Kompetentinga institucija nemokamai ir neribodama neregistruotų naudotojų prieigos, be kita ko, ir sistemingai internetu, viešai paskelbia šiuos dokumentus ir informaciją:
 - a) leidimą,
 - b) pagal 1 dalį vykdytų konsultacijų rezultatus,
 - c) 6 straipsnyje nurodytas bendrąsias privalomas taisyklės, taikomas įrenginiams, kuriems taikomas šis skyrius;
 - d) įrenginių, kuriems taikomas šis skyrius, patikrinimų ataskaitas.

70h straipsnis

Teisė kreiptis į teismą

1. Valstybės narės užtikrina, kad pagal atitinkamą nacionalinės teisės sistemą suinteresuotos visuomenės nariai turėtų teisę kreiptis į teismą arba į kitą pagal įstatymą įsteigtą nepriklausomą ir nešališką instituciją, kad užginčytų sprendimų ir veiksmų ar neveikimo, kuriems taikomas šis skyrius, materialinį arba procesinį teisėtumą, jeigu įvykdyta viena šių sąlygų:
 - a) jie turi pakankamą interesą;

- b) jie tvirtina, kad įvykdytas teisės pažeidimas, jei pagal valstybės narės administracinio proceso teisę tai yra būtina išankstinė sąlyga.

Teisė užginčyti negali priklausyti nuo vaidmens, kurį atitinkamas visuomenės narys atliko dalyvaudamas sprendimų pagal šią direktyvą priėmimo procedūrose.

Peržiūros procedūra turi būti sąžininga, teisinga, savalaikė ir ne pernelyg brangi ir joje turi būti numatyti tinkami ir veiksmingi teisių gynimo mechanizmai, įskaitant, kai tinkama, įpareigojimą nepažeisti ieškovo teisių ar sustabdyti veiksmus.

2. Valstybės narės nustato, kuriame etape sprendimai, veiksmai ar neveikimas gali būti užginčijami.

70i straipsnis

Eksplotavimo taisyklės

1. Komisija nustato eksploataavimo taisykles, kurios apima reikalavimus, derančius su geriausių prieinamų gamybos būdų taikymu vykdant Ia priede išvardytą rūšių veiklą, ir kuriose numatoma:

- a) išmetamųjų teršalų ribinės vertės,
- b) stebėsenos reikalavimai,
- c) skleidimo žemės paviršiuje praktika,
- d) taršos prevencijos ir mažinimo praktika,
- e) aplinkosauginio veiksmingumo ribinės vertės,
- f) kitos III priedą atitinkančios priemonės.

Eksplotavimo taisyklėse atsižvelgiama, *inter alia*, į šių įrenginių pobūdį, tipą, dydį ir tankumą, taip pat į ganyklose auginamų galvijų sistemų, kai gyvuliai patalpose laikomi tik sezono metu, ypatumus.

2. Komisija iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą – pirmoji mėnesio, einančio po 24 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, diena] pagal 76 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo ši direktyva papildoma nustatant 1 dalyje nurodytas eksploataavimo taisykles.
3. Valstybės narės užtikrina, kad per 42 mėnesius nuo deleguotojo akto, kuriuo nustatomos tos taisyklės, įsigaliojimo visos atitinkamų įrenginių leidimo sąlygos atitiktų 1 dalyje nurodytas eksploataavimo taisykles.“

- 26) 73 straipsnio 1 dalies pirma ir antra pastraipos pakeičiamos taip:

„Iki 2028 m. birželio 30 d., o vėliau kas penkerius metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai teikia šios direktyvos įgyvendinimo peržiūros ataskaitą. Šioje ataskaitoje atsižvelgiama į inovacijų dinamiką ir Direktyvos 2003/87/EB 8 straipsnyje nurodytą peržiūrą.

Į šią ataskaitą turi būti įtraukiamas Sąjungos veiksnių nustatant ar atnaujinant visoje Sąjungoje taikomus minimalius išmetamųjų teršalų ribinių verčių reikalavimus ir į GPGB išvadų, priimtų per ankstesnį penkerių metų laikotarpį, taikymo sritį patenkančių veiklos stebėsenos ir atitikties taisyklių poreikio vertinimas, grindžiamas šiais kriterijais:

- a) atitinkamos veiklos poveikiu visai aplinkai ir žmonių sveikatai;

- b) atitinkamos veiklos geriausių prieinamų gamybos būdų įgyvendinimo padėtimi.“

27) 74 straipsnis pakeičiamas taip:

„74 straipsnis

Priedų pakeitimai

1. Siekiant šios direktyvos nuostatas derinti prie mokslo ir technikos pažangos remiantis geriausiais prieinamais gamybos būdais, Komisija pagal 76 straipsnį priima deleguotus aktus dėl V priedo 3 ir 4 dalių, VI priedo 2, 6, 7 ir 8 dalių ir VII priedo 5, 6, 7 ir 8 dalių pritaikymo prie tokios mokslo ir technikos pažangos.
2. Siekiant sudaryti sąlygas, kad šios direktyvos nuostatomis būtų pasiekti jos tikslai užkirsti kelią teršalų išmetimui arba sumažinti jų kiekį ir pasiekti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, Komisijai pagal 76 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriuo iš dalies keičiamas I arba Ia priedas, į tuos priedus įtraukiant žemės ūkio ir pramonės veiklą, atitinkančią šiuos kriterijus:
 - a) ji daro arba gali daryti poveikį žmonių sveikatai arba aplinkai, visų pirma dėl teršalų išmetimo ir išteklių naudojimo;
 - b) jos aplinkosauginis veiksmingumas Sąjungoje yra skirtingas;
 - c) jos poveikis aplinkai gali būti pagerintas taikant geriausius prieinamus gamybos būdus arba naujoviškus gamybos būdus;
 - d) vertinama, kad įtraukus ją į šios direktyvos taikymo sritį, atsižvelgiant į jos poveikį aplinkai bei ekonominį ir socialinį poveikį, naudos visuomenei ir ekonominių sąnaudų santykis bus teigiamas.
3. Prieš priimdama deleguotąjį aktą pagal šį straipsnį, Komisija tinkamai konsultuojasi su suinteresuotaisiais subjektais.

Komisija ne vėliau kaip iki deleguotojo akto priėmimo momento viešai paskelbia atitinkamus tyrimus ir analizes, kurie buvo naudojami rengiant pagal šį straipsnį priimamą deleguotąjį aktą.“

28) 75 straipsnis pakeičiamas taip:

„75 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas.
Šis komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
 2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.“
- 29) 76 straipsnis pakeičiamas taip:

„76 straipsnis

Delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. 48 straipsnio 5 dalyje, 70i straipsnyje ir 74 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami 5 metų laikotarpiui nuo ... [\[Leidinių biuro prašoma įrašyti datą – pirmoji mėnesio, einančio po šios direktyvos įsigaliojimo](#)

dienos, diena]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 48 straipsnio 5 dalyje, 70i straipsnyje ir 74 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
 4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
 5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
 6. Pagal 15 straipsnio 4 dalį, 48 straipsnio 5 dalį arba 74 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiams.“
- 30) 77 ir 78 straipsniai išbraukiami.

- 31) 79 straipsnis pakeičiamas taip:

„79 straipsnis

Sankcijos

1. Nedarant poveikio valstybių narių pareigoms pagal 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę, valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, kurios taikomos pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų taikomos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie tas taisykles ir nuostatas ir nedelsdamos praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.
2. 1 dalyje nurodytos sankcijos apima baudas, proporcingas pažeidimą padariusio juridinio asmens apyvartai arba fizinio asmens pajamoms. Baudų dydis apskaičiuojamas taip, kad dėl jų už pažeidimą atsakingas asmuo faktiškai netektų dėl tokio pažeidimo gautos ekonominės naudos. Baudos už kartotinius pažeidimus laipsniškai didinamos. Jei pažeidimą padaro juridinis asmuo, didžiausias tokių baudų dydis turi siekti bent 8 proc. metinės ūkio subjekto apyvartos atitinkamoje valstybėje narėje.
3. Valstybės narės užtikrina, kad nustatant 1 dalyje nurodytas sankcijas būtų tinkamai atsižvelgiama į:

- a) pažeidimo pobūdį, sunkumą ir mastą;
- b) tai, ar pažeidimas padarytas tyčia, ar dėl aplaidumo;
- c) gyventojus ar aplinką, kuriems pažeidimas padarė poveikį, atsižvelgiant į pažeidimo poveikį tikslui užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį.“

32) Įterpiamas 79a straipsnis:

„79a straipsnis

Žalos atlyginimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai pažeidus nacionalines priemones, priimtas pagal šią direktyvą, padaroma žala žmonių sveikatai, nukentėję asmenys turėtų teisę už šią žalą reikalauti kompensacijos iš atitinkamų fizinių ar juridinių asmenų ir, kai tinkama, iš atitinkamų kompetentingų institucijų, atsakingų už tokį pažeidimą.
 2. Valstybės narės užtikrina, kad žmonių sveikatos ar aplinkos apsaugą skatinančioms ir visus nacionalinės teisės reikalavimus atitinkančioms nevyriausybinėms organizacijoms, kaip suinteresuotos visuomenės narės būtų leidžiama atstovauti nukentėjusiems asmenims ir pareikšti kolektyvinius ieškinius dėl žalos atlyginimo. Valstybės narės užtikrina, kad nukentėję asmenys ir šioje dalyje nurodytos nevyriausybinės organizacijos negalėtų du kartus pareikšti ieškinio dėl to paties pažeidimo, dėl kurio buvo padaryta žala.
 3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės taisyklės ir procedūros, susijusios su reikalavimais atlyginti žalą, būtų parengtos ir taikomos taip, kad dėl jų netaptų neįmanoma arba pernelyg sudėtinga naudotis teise reikalauti atlyginti žalą, patirtą dėl 1 dalyje nurodyto pažeidimo.
 4. Kai reikalavimas atlyginti žalą pagal 1 dalį pateikiamas kartu su įrodymais, kuriais remiantis galima daryti prielaidą dėl priežastinio ryšio tarp žalos ir pažeidimo, valstybės narės užtikrina, kad už pažeidimą atsakingam asmeniui tektų prievolė įrodyti, kad dėl pažeidimo žala nebuvo padaryta arba kad prie jos nebuvo prisidėta.
 5. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytų ieškinių dėl žalos atlyginimo pareiškimo senaties terminai būtų ne trumpesni kaip 5 metai. Šie laikotarpiai nepradedami skaičiuoti pažeidimo vykdymui nepasibaigus ir anksčiau, nei atlyginti žalą reikalaujantis asmuo sužino, jog patyrė žalą dėl pažeidimo pagal 1 dalį, arba galima pagrįstai manyti, kad jis apie tai žino.“
- 33) I priedas iš dalies keičiamas taip, kaip nurodyta šios direktyvos I priede.
- 34) Įterpiamas Ia priedas, pateiktas šios direktyvos II priede.
- 35) II priedas pakeičiamas šios direktyvos III priedo tekstu.

2 straipsnis

Direktyvos 1999/31/EB pakeitimai

Direktyvos 1999/31/EB 1 straipsnio 2 dalis išbraukiama.

3 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti datą – pirmoji mėnesio, einančio po 18 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, diena]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

4 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

- Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamųjų teršalų

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

- 09 Gamtos išteklių ir aplinka

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

- nauju veiksmu
- nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai⁸²
- esamo veiksmo galiojimo pratęsimu
- vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

- Apsaugoti aplinką ir visuomenės sveikatą nuo neigiamo stambių žemės ūkio ir pramonės įrenginių keliamos taršos poveikio.
- Sudaryti vienodas konkurencijos sąlygas užtikrinant aukštą sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį.
- Skatinti esminę žemės ūkio ir pramonės pertvarką siekiant Europos žaliojo kurso tikslų, įskaitant nulinės taršos, anglies dioksido poveikio neutralumo, aplinkos be toksinių medžiagų ir žiedinės ekonomikos tikslus.
- Gerinti prieigą prie informacijos ir teisę kreiptis į teismą ir didinti visuomenės dalyvavimą sprendimų priėmimo procesuose.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

- Didinti PITD veiksmingumą.
- Užtikrinti, kad taikant PITD būtų remiamas naujų gamybos būdų diegimas vykstant pramonės pertvarkai, be kita ko, veiksmingiau išduodant leidimus stambiems įrenginiams ir (arba) juos peržiūrint.
- Sinergiškai skatinti technologijų diegimą ir investicijas į jas, kartu užkertant kelią taršai ir anglies dioksido išmetimui arba mažinant išmetamųjų teršalų kiekį.

⁸²

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

- Prisidėti prie perėjimo prie saugesnių ir mažiau toksiškų cheminių medžiagų naudojimo, didesnio išteklių (energijos, vandens) naudojimo efektyvumo (ir atliekų prevencijos) ir didesnio žiediškumo.
- Spręsti žalingo poveikio sveikatai ir aplinkai, kurį daro šiuo metu PITD nereglamentuojama žemės ūkio ir pramonės veikla, problemas.
- Gerinti privačių asmenų ir pilietinės visuomenės galimybes gauti informaciją, dalyvauti priimant sprendimus ir kreiptis į teismą (įskaitant veiksmingą teisių gynimą), kiek tai susiję su reglamentuojamų įrenginių leidimų išdavimu, jų eksploatavimu ir kontrole.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

- *Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).*

- Taikant siūlomą direktyvą bus pašalinti per PITD vertinimą nustatyti trūkumai ir ji bus labiau suderinta su platesnio užmojo Europos žaliojo kurso politikos tikslais.
- Taip bus sudarytos palankesnės sąlygos plačiau taikyti naujoviškus teršalų šalinimo būdus ir bus skatinama rinktis gamybos metodus, kuriuos taikant tausiai naudojami išteklių, užtikrinamas žiediškumas ir neišmetama anglies dioksido, taip didinant ES atsparumą ir mažinant žalingą poveikį visuomenės sveikatai ir biologinei įvairovei. Pasiūlyme taip pat bus atsižvelgta į atitinkamą suinteresuotųjų subjektų susirūpinimą dėl šiuo metu vykdomo ir ateityje numatomo taršos mažinimo (teršalų šalinimo) ir išmetamo ŠESD kiekio mažinimo (dekarbonizacijos) sąveikos, įskaitant politikos suderinamumą užtikrinant kuo didesnę žemės ūkio ir pramonės įrenginių indėlį siekiant dviejų ES tikslų – nulinės taršos ir nulinio grynojo anglies dioksido pėdsako.
- Galiausiai, leidimo santrauka, kuri bus suderinta ir paskelbta ateityje, palengvins prieigą prie informacijos apie žemės ūkio ir pramonės įrenginių poveikį aplinkai ir padidins visuomenės dalyvavimą priimant sprendimus.

1.4.4. *Veiklos rezultatų rodikliai*

- *Nurodyti pažangos ir pasiekimų stebėsenos rodiklius.*

- Pagrindiniai šios iniciatyvos tikslų įgyvendinimo pažangos stebėjimo rodikliai bus bendrus išmetamųjų teršalų kiekius apimanti informacija, kurią ūkio subjektai teikia Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registru (EIPTR). Šie rodikliai rengiami reguliariai, juos galima palyginti ir paprasta gauti EAA valdomame Pramoninių išmetamųjų teršalų portale.
- Detalesnė įrenginių lygmens informacija apie išmetamus teršalus padės stebėti pagrindinius procesus sektoriuose, kurių aplinkosauginis veiksmingumas gerėja arba atsilieka.
- Įtraukus duomenų apie išteklių naudojimą teikimo funkciją, bus galima nustatyti naujus medžiagų, vandens ir energijos naudojimo rodiklius, pagal kuriuos bus galima stebėti išteklių naudojimo efektyvumo didėjimą.
- Inovacijų plėtros ir diegimo tempo ir dėl to reikalingos PITD reglamentuojamų sektorių pertvarkos, kad būtų pasiekti ES 2030 m. ir 2050 m. tikslai, stebėseną bus

užtikrinama taikant naują mechanizmą, kuri valdys Pramonės transformacijos ir išmetamųjų teršalų inovacijų centras (INCITE), stebėdamas šiuos rodiklius:

- kiekvieno sektoriaus naujų gamybos būdų technologinės parengties lygį (TPL);
- taikant naujus gamybos būdus išmetamų teršalų kiekį;
- numatomą tokių technologijų diegimo vietoje tvarkaraštį,
- kiekvieno PITD reglamentuojamo sektoriaus atotrūkį nuo tikslinių rodiklių.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

- Šia finansine pažyma bus užtikrintas Komisijos tarnybų (ENV ir JRC) ir ECHA finansavimas, kad jos galėtų vykdyti tam tikrą naują veiklą, numatytą pasiūlyme dėl PITD. Ši veikla yra įvairaus pobūdžio:

- vienkartinė veikla, susijusi su įgyvendinimo aktų rengimu ir derybomis dėl jų;
- nuolatinės užduotys, t. y. užduotys, kuriomis bus papildytos šiuo metu vykdomos įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo pareigos ir kurios yra susijusios su išplėsta ir gilesne Direktyvos taikymo sritimi;
- užduotys, susijusios su INCITE įsteigimu ir veikla.

- **Tvarkaraštis**

- 2022 m. II ketv.–2023 m. IV ketv.: derybos dėl pasiūlymo. Dėl pasiūlymo sudėtingumo ir būtinybės kartu vykdyti EIPTP peržiūrą, deryboms gali prireikti daugiau išteklių ir laiko nei vidutiniškai.

- 2024 m. II ketv.–2027 m. IV ketv.: pradedama rengti ir planuoti naujus GPGB informacinius dokumentus. Nauji GPGB informaciniai dokumentai, susiję su siūlomu taikymo srities išplėtimu. Šis procesas yra techninio darbo ir suinteresuotųjų subjektų atliekamo validavimo derinys ir daugiausia priskiriamas JRC.

- 2024 m. I ketv.–2027 m. IV ketv.: GPGB informacinių dokumentų peržiūra; papildomi peržiūrai atlikti reikalingi ištekliai susiję su naujais į GPGB informacinius dokumentus įtrauksimais elementais, pavyzdžiui, žiedine ekonomika, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimu ir aplinka, kurioje yra mažiau toksinių medžiagų. Šis procesas yra techninio darbo ir suinteresuotųjų subjektų atliekamo validavimo derinys ir daugiausia priskiriamas JRC.

- 2024 m. I ketv.–2027 m. IV ketv.: pradedamas ir atliekamas techninis darbas siekiant padėti parengti įgyvendinimo aktą dėl gyvulininkystės ūkių. Nors įgyvendinimo aktas savaime nėra GPGB informacinis dokumentas, manoma, kad jo techninio turinio rengimo procesas bus panašus į GPGB informacinių dokumentų rengimo procesą.

- 2024 m. I ketv.: ECHA pradės kurti metodiką, skirtą dalytis informacija apie GPGB informaciniuose dokumentuose nurodytų cheminių medžiagų poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai.

- 2024 m. I ketv. – 2025 m. IV ketv.: analitinis darbas, susijęs su trijų įgyvendinimo aktų rengimu ir derybomis dėl jų. Šiuose aktuose bus nustatyta suderinta išimčių taikymo metodika (15 straipsnio 4 dalis), bendros II skyriuje (15a straipsnyje) nustatyto atitikties išmetamųjų teršalų ribinėms vertėms vertinimo taisyklės ir INCITE veiklos principai.

Pastaruoju atveju tiek JRC, tiek Aplinkos GD turėtų atlikti tam tikrą vaidmenį užtikrindami visišką atitiktį GPGB informacinių dokumentų standartams, skaidrumą ir INCITE dalyvavimą.

- 2024 m. I ketv.: INCITE veiklos pradžia.

- 2026 m. I ketv.–2027 m. IV ketv.: analitinis ir parengiamasis darbas prieš priimant įgyvendinimo aktą dėl pertvarkos planų, po to – tolesni veiksmai. Šiuo tikslu reikės parengti sprendimą dėl įgyvendinimo akto formos ir taikymo srities.

- 2026 m. I ketv.–2027 m. IV ketv.: parengiamasis darbas rengiant ataskaitą dėl sinergijos su ATLPS. Ataskaita turės būti pateikta 2028 m.

1.5.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė

- Priežastys imtis Europos lygmens veiksmų (*ex ante*)
- Dėl tarpvalstybinio taršos pobūdžio valstybės narės negali vienos veiksmingai sušvelninti žemės ūkio ir pramonės įrenginių sukeltos taršos poveikio. Be to, nesant bendro ES požiūrio į aplinkosauginio veiksmingumo standartų nustatymą, kiekvienoje valstybėje narėje tų pačių pramonės šakų taršos kontrolė būtų reglamentuojama skirtingai. Dėl to gali būti sukurtos nevienodos sąlygos, suskaidyta bendroji rinka ir apsunkinama Sąjungos aplinkos ir sveikatos politika.
- Numatoma sukurti Sąjungos pridėtinė vertė (*ex post*)
- GPGB grindžiama PITD kartu su EIPTR teikia informaciją, kurią naudoja visos valstybės narės, taikydamos vieną ES lygmens keitimosi informacija procesą, ir dėl to nebelieka poreikio kiekvienai valstybei narei nustatyti savo nacionalinius procesus. Įrenginius eksploatuojantys ūkio subjektai visose valstybėse narėse užsitikrina ekonominį efektyvumą, nes jiems reikia laikytis tik vienos visoje ES vienodo reglamentavimo sistemos. ES sistemą vis dažniau naudoja trečiosios šalys, taip skatinamos vienodos sąlygos tarptautiniu mastu.

1.5.3. Panašios patirties išvados

- Atlikus PITD vertinimą padaryta išvada, kad ji iš esmės yra veiksminga užkertant kelią pramoninės veiklos keliamai oro, vandens ir dirvožemio taršai ir ją kontroliuojant, taip pat skatinant įtraukti GPGB. GPGB informacinių dokumentų rengimo ir GPGB nustatymo procesas veikė gerai ir jis laikomas bendradarbiavimu grindžiamo valdymo ir bendro teisės aktų kūrimo pavyzdžiu. Vis dar esama trūkumų, susijusių su efektyviu išteklių naudojimu, žiedine ekonomika ir gamybos be toksinių medžiagų metodais, taip pat su dideliu pramoninių išmetamųjų teršalų srautu kai kuriuose sektoriuose, dėl kurių rinka funkcionuoja prastai: teršėjai nepadengia tikrų išlaidų, susijusių su jų keliamą tarša. Galiausiai Direktyva nėra veiksminga skatinant taikyti naujus gamybos procesus, technologijas ir inovacijas.
- 2017–2019 m. Aplinkos GD išbandė inovacijų centro veiklos metodiką. Ji buvo pritaikyta 2015 m. atlikus tyrimą, kuriame buvo išnagrinėtos galimybės gerinti inovacijų diegimą ir keitimąsi informacija apie naujus gamybos būdus. Bendras inovacijų centro

tikslas – bendradarbiaujant su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais nustatyti naujausius būdus ir įvertinti jų raidos lygį pagal technologinės parengties lygius (TPR). Šis metodas buvo taikomas tekstilės gaminių, skerdyklų ir šalutinių gyvūninių produktų GPGB informaciniams dokumentams ir technologijoms, kurias naudojant sprendžiami kompleksiniai klausimai, ir paaiškėjo, kad jis yra veiksminga ir efektyvi priemonė vykdant GPGB informacinių dokumentų peržiūros procesą. Šis pasiūlymas dėl INCITE grindžiamas bandomųjų projektų išvadomis.

1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

- Šis veiksmas yra suderinamas su kitomis ES politikos kryptimis ir vykdomomis iniciatyvomis, susijusiomis su Europos žaliuoju kursu.

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant persikirstymo mastą

- **Dabartinė padėtis**

- Visą su GPGB informaciniais dokumentais susijusią veiklą ir toliau kontroliuoja 1997 m. įsteigtas Europos taršos integruotos prevencijos ir kontrolės biuras (EIPPCB, JRC dalis), kuriam pavesta organizuoti Europos Komisijos, ES valstybių narių, pramonės ir aplinkos nevyriausybinę organizacijų keitimąsi informacija apie geriausius prieinamus gamybos būdus (GPGB), naudojamus siekiant užkirsti kelią pramonei taršai ir ją kontroliuoti. Biuras turi praktinės patirties, žinių ir įvairiapusiškumo, kad galėtų sklandžiai vykdyti šį procesą. Jis užtikrina, kad duomenys būtų patikimi, procesas būtų nešališkas ir kad informacija būtų apsaugota, todėl šį procesą gerai vertina valstybės narės, aplinkos apsaugos nevyriausybinės organizacijos ir pramonės atstovai.

- Šiuo metu (2022 m. kovo mėn. duomenimis) pirmiau nurodytas su GPGB informaciniais dokumentais susijusias užduotis vykdo penkiolika visą darbo dieną dirbančių mokslo darbuotojų, kuriems padeda sekretoriato / IT srities darbuotojai (2,5 etato). Taigi vienu metu gali būti nepertraukiamai rengiami ir peržiūrimi ne daugiau kaip maždaug aštuoni GPGB informaciniai dokumentai. Biuro veikla yra visiškai (100 %) finansuojama iš JRC institucinio biudžeto, be Aplinkos GD įnašų (nėra jokio administracinio susitarimo).

- 2022 m. duomenimis, EIPPCB buvo parengęs 34 GPGB informacinius dokumentus, dauguma jų jau peržiūrėti ir atnaujinti. Kiekvienas GPGB informacinis dokumentas yra daugiamečio informacijos rinkimo ir keitimosi ja sektorinėse techninio darbo *ad hoc* grupėse, kuriose dirba daugiau kaip po 100 ekspertų, rezultatas. Kiekviename GPGB informaciniame dokumente yra skyrių / skirsnių, kuriuose aprašomi nauji gamybos būdai.

- Aplinkos GD remia EIPPCB darbą ir užtikrina, kad PITD būtų įgyvendinama ir vykdoma. Jis taip pat rengia būtinas gaires, įgyvendinimo aktus ir dalyvauja dialoguose su valstybėmis narėmis. Šioms užduotims atlikti reikalingi septyni etato ekvivalentai.

- ECHA šiuo metu neturi teisinių įgaliojimų atlikti jokių su PITD susijusių užduočių. Nepaisant to, pastaruosius kelerius metus atlikdamas GPGB informacinių dokumentų peržiūras EIPPCB reguliariai konsultavosi su ECHA, kuri suteikė įvairių su cheminėmis medžiagomis ir cheminių medžiagų valdymo metodais susijusių duomenų, aiškiai nepaskirdama išteklių šioms su GPGB informaciniais dokumentais susijusioms

užduotims vykdyti. EIPPCB ir ECHA bendradarbiavimas GPGB informacinių dokumentų klausimais pradėtas 2017 m. kaip bandomasis tekstilės srities GPGB informacinio dokumento peržiūros projektas; pripažinta, kad jo rezultatai buvo labai teigiami. Be to, ECHA *ad hoc* dalyvavo su GPGB informaciniais dokumentais susijusioje veikloje. ECHA ilgalaikis dalyvavimas ir parama rengiant GPGB informacinius dokumentus ir GPGB yra labai svarbus siekiant holistiškai atsižvelgti į chemines medžiagas PITD reglamentuojamų įrenginių leidimuose, nuo jų buvimo (pirminėse ar antrinėse) žaliavose iki buvimo įrenginių išmetamuose teršaluose, taip pat jų atliekose ir šalutiniuose produktuose.

- Vykdam aplinkosaugos technologijų tikrinimo programą (ATVP), kurioje dalyvauja Europos inovacijos ir technologijos instituto valdomas tikrinimo įstaigų tinklas, šiuo metu tikrinamas mažesnių pramonės organizacijų naujoviškų aplinkosaugos technologijų veiksmingumas. Iki šiol ši programa GPGB informacinių dokumentų rengimo procese nebuvo naudojama.

- **Geriausia pasirinkimo galimybė**

PITD taikymo srities išplėtimas ir tolesnis GPGB informacinių dokumentų aprėpties didinimas ateityje

- JRC priklausančio EIPPCB padėtis yra unikali ir jis bendradarbiauja daugelyje politikos sričių. Laikoma, kad dėl savo kompetencijos, patirties ir praktinių žinių JRC yra tinkamiausias vykdyti naujas ir išplėstines užduotis, susijusias su GPGB informaciniais dokumentais. Pramonės transformacijos ir išmetamųjų teršalų inovacijų centras (INCITE) yra nauja įstaiga, kuri suteiks pridėtinės vertės, nes joje bus sutelkiama su daugeliu ES inovacijų iniciatyvų susijusi informacija. Centras taip pat bus įvairių politikos sričių susitikimo vieta, kurioje bus galima nustatyti didesnės sinergijos galimybes. Kuriant INCITE, JRC bus užtikrinamas didesnis veiksmingumas ir sinergija, kurią užtikrins jo padėtis šalia EIPPCB, taip pat jo dalyvavimas rengiant GPGB informacinius dokumentus ir tvirti santykiai su pramonės atstovais. Be to, pasiūlyme peržiūrėti PITD taip pat numatytos naujų gamybos būdų ir su jais susijusių išmetamųjų teršalų kiekių ir aplinkosauginio veiksmingumo lygių koncepcijos bei su jomis susijusios teisinės pasekmės. Dėl to kyla susirūpinimas dėl duomenų konfidencialumo ir neskelbtinumo. JRC šioje srityje turi patirties. Kai kurios paprastos sekretoriato ir daug laiko reikalaujančios užduotys (suinteresuotųjų subjektų duomenų bazės atnaujinimas, patentų / programos „Europos horizontas“ / inovacijų fondų duomenų bazių stebėseną, su posėdžių organizavimu susijusios užduotys, leidiniai) galėtų būti perduodamos išorės paslaugų teikėjams.

GPGB informacinių dokumentų aprėpties išplėtimas ateityje (cheminės medžiagos)

- Kaip rodo sėkmingas bendradarbiavimas dėl tekstilės gaminių GPGB informacinio dokumento, dėl savo patirties ECHA gali geriausiai atlikti su cheminių medžiagų valdymo sistema susijusias užduotis. ECHA turėtų užtikrinti, kad:

- būtų tinkamai nustatomos (ir prireikus pasirenkamos) kiekvienam sektoriui / GPGB informaciniam dokumentui aktualios medžiagos. Tai apims tų medžiagų naudojimo pagal sektorius, kuriems taikomi GPGB informaciniai dokumentai, apibūdinimą, įskaitant geriausios praktikos, kaip rinkoje naudoti saugiausias alternatyvas, nustatymą. Dėl to pagerės įvairių teisės aktų (PITD, REACH, CLP) aiškumas ir nuoseklumas;

- GPGB informacinių dokumentų procesuose būtų vartojama teisinga terminija (pavyzdžiui, cheminė medžiaga, technologinė medžiaga, žaliava);

- su cheminėmis medžiagomis susiję GPGB (pavyzdžiui, pakaitalų naudojimo metodai) būtų techniškai patikimi;

- EIPPCB rengiami įvadiniams posėdžiams ir galutiniam posėdžiui skirti aiškinamieji dokumentai būtų aktualūs kalbant apie chemines medžiagas;

- EIPPCB būtų padedama susipažinti su informacija ECHA duomenų bazėje;

- būtų padedama atsakyti į suinteresuotųjų subjektų klausimus arba pastabas, kai reikalingos ekspertinės žinios apie chemines medžiagas.

- Vadovaujantis tokiu integruotu požiūriu galima atsižvelgti į du Cheminių medžiagų strategijos tvarumui užtikrinti aspektus: 1) skatinti naudoti chemines medžiagas, kurias kuriant atsižvelgiama į saugą ir tvarumą, ir 2) siekti nulinės cheminės taršos aplinkoje. Todėl Komisija užtikrins, kad teisės aktais dėl pramoninių išmetamųjų teršalų būtų skatinama ES pramonėje naudoti saugesnes chemines medžiagas, reikalaujant vietoje atlikti rizikos vertinimą ir apribojant labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų naudojimą.

- Šiuo metu jokia kita ES įstaiga negali spręsti tokios sudėtingos užduoties. Dėl ECHA tvarkomos unikalios cheminių medžiagų duomenų bazės ir jos ekspertinių žinių apie informacijos gavybą ir paiešką toje duomenų bazėje ECHA gali geriausiai prisidėti prie GPGB informacinių dokumentų rengimo ir peržiūros proceso, kiek tai susiję su informacija apie chemines medžiagas. Be to, agentūra yra sukaupusi daug patirties ir žinių, kaip teikti technines ir mokslines rekomendacijas pramonei dėl cheminių medžiagų rizikos vertinimo. Todėl ECHA turi unikalią galimybę pateikti PITD reglamentuojamus įrenginius eksploatuojantiems ūkio subjektams gaires, kaip sudaryti ir tvarkyti cheminių medžiagų aprašus, kad būtų galima atlikti vietos lygmens rizikos vertinimą, kartu taikant REACH / PITD srityse įgytą patirtį, siekiant palengvinti REACH ir PITD integraciją.

- **Nagrinėtos su INCITE susijusios galimybės**

- *Sudaryti viešųjų pirkimų sutartis su konsultantais.* Nors šis sprendimas turi privalumų, susijusių su lankstumu, jis nepanaikina Europos Komisijos naštos, susijusios su analitiniu ir priežiūros darbu. Komisijai reikalingas ilgalaikis dalyvavimas INCITE veikloje, kad būtų pasiekti perspektyvūs ir patikimi rezultatai. Taip yra dėl to, kad būtina pramonės transformacija, kurią vykdyti siekiama padėti persvarstyta PITD, dėl savo sudėtingumo ir investicijų apimties vyks daugiau nei vieną dešimtmetį. Be to, tam tikra informacija, kurią rinks INCITE, bus neskelbtina verslo informacija, o centro sėkmė priklausys nuo jo gebėjimo tvarkyti tokią informaciją. Pavesdama konsultantui rinkti ir analizuoti duomenis apie naujus gamybos būdus, Komisija atsidurtų keblioje padėtyje, susijusioje su dviem pirmiau minėtomis esminėmis problemomis, nes nebūtų užtikrinamas nei ilgalaikis dalyvavimas, nei suinteresuotųjų subjektų pritarimas.

- *ATVP (vykdomos Europos inovacijos ir technologijos instituto) darbuotojai gali administruoti tikrinimo procesą, tačiau turi ribotą patirtį taršos stebėsenos ir mažinimo bei švaresnių gamybos procesų srityse.* ATVP yra priklausoma nuo tikrinimo įstaigų kompetencijos, o Komisija turi ribotus išteklius vadovauti tokiam darbui. Neseniai atlikus ATVP vertinimą nustatyta, kad sistemos diegimas vykdomas ribotai, todėl ji dar nėra plačiai pripažįstama visuose pramonės sektoriuose, o tai yra labai svarbu siekiant, kad GPGB informacinių dokumentų procesas būtų sėkmingas. Dėl ATVP valdymo struktūros (kelių tikrinimo įstaigų) gali būti sudėtinga nustatyti nekintamą procedūrą arba

struktūrizuotą komunikacijos metodą, kuris palengvintų informacijos perdavimą tarp ES ATVP ir GPGB informacinių dokumentų techninės darbo grupės ir užtikrintų jos kokybę.

- *Europos aplinkos agentūra (EAA)* turi labai specializuotos patirties teikti patikimą ir nepriklausomą informaciją apie aplinką (įskaitant taršos kainas), o jos žinias apie pramonės technologijas ir procesus reikės išplėsti ir tai užtruks. Tai būtų kitokio pobūdžio užduotis, nei nustatyta EAA reglamente.

- *Aplinkos GD* turėtų sustiprinti savo gebėjimus ir pasitelkti išorės pagalbą, kad galėtų įveikti tokią sudėtingą užduotį. Šiuo atveju kiltų panašių problemų, kaip aprašyta pirmoje įtraukoje.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

- **trukmė ribota**
 - galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],
 - įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM.
- **trukmė neribota**

įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2024 m.,
vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁸³

- **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:
 - padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
 - vykdomųjų įstaigų
- **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis
- **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:
 - trečiosioms valstybėms arba jų paskirtiems organams;
 - tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
 - EIB ir Europos investicijų fondui;
 - Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose nurodytiems organams;
 - viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
 - įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
 - įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;
 - atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.

Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

- *Nurodyti dažnumą ir sąlygas*

• Iniciatyva apima viešuosius pirkimus, administracinį susitarimą su JRC, ECHA skirtą įnašo didinimą ir poveikį Komisijos Žmogiškųjų išteklių ir saugumo GD. Šios rūšies išlaidoms taikomos standartinės taisyklės.

⁸³ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/LT/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

- Netaikoma, žr. pirmiau pateiktą informaciją.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

- Netaikoma, žr. pirmiau pateiktą informaciją.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

- Netaikoma, žr. pirmiau pateiktą informaciją.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

- *Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.*

- Netaikoma, žr. pirmiau pateiktą informaciją.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės), kurioms daromas poveikis

Dabartinės biudžeto eilutės

- Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris		DA / NDA ⁸⁴	ELPA šalių ⁸⁵	valstybių kandidačių ⁸⁶	trečiųjų valstybių
3	09.10.01 – Europos cheminių medžiagų agentūra	DA	TAIP	NE	NE	NE
3	09.02.02 – Žiedinė ekonomika ir gyvenimo kokybė	DA	TAIP	NE	NE	NE
7	20.01.02.01 – Darbo užmokestis ir išmokos (statutiniai darbuotojai)	NDA	NE	NE	NE	NE
7	20 02 01 01 – Sutartininkai	NDA	NE	NE	NE	NE

⁸⁴ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁸⁵ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁸⁶ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	3 išlaidų kategorija „Gamtos ištekliai ir aplinka“
--	---------	--

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Aplinkos GD			2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 ir vėlesni metai	IŠ VISO
• Veiklos asignavimai							
Biudžeto eilutė 09.02.02 – Žiedinė ekonomika ir gyvenimo kokybė	Įsipareigojimai	1a	0,645	0,645	0,445	0,445	2,180
	Mokėjimai	2a	0,645	0,645	0,445	0,445	2,180
Biudžeto eilutė 09.02.02 – Žiedinė ekonomika ir gyvenimo kokybė. Administracinis susitarimas su JRC	Įsipareigojimai	1b	1,424	1,470	1,567	1,618	6,079
	Mokėjimai	2b	1,424	1,470	1,567	1,618	6,079
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ⁸⁷							
Biudžeto eilutė		3					
IŠ VISO asignavimų Aplinkos GD	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	2,069	2,115	2,012	2,063	8,259
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3	2,069	2,115	2,012	2,063	8,259

⁸⁷ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Aplinkos GD išlaidos atsiranda dėl viešųjų pirkimų poreikių finansuoti pagalbines analizes rengiant naujus ir peržiūrint esamus GPGB informacinius dokumentus, padėti rengti įgyvendinimo aktų metodikas (15 straipsnio 4 dalis – viešieji pirkimai, susiję su išimčių taikymo metodika, 14 straipsnio 1 dalis – viešieji pirkimai, susiję su atitikties vertinimo bendromis taisyklėmis, 27d straipsnis – pertvarkos planai), stebėti ir remti įgyvendinimą ir atitikties užtikrinimą (27a straipsnis – vertinti / analizuoti rezultatus ir 73 straipsnis – ataskaita dėl sinergijos su ATLPS);

Aplinkos GD taip pat padengs su administraciniu susitarimu, kuris turi būti pasirašytas su JRC, susijusias išlaidas. Šiuo administraciniu susitarimu bus sudarytos sąlygos įsteigti Pramonės transformacijos ir išmetamųjų teršalų inovacijų centrą (INCITE) ir išplėsti EIPPCB veiklą (visų pirma parengiant naujus GPGB informacinius dokumentus), todėl bus taikomos pasiūlyme dėl PITD numatytos įgyvendinimo priemonės. Šios išlaidos bus susijusios su 10 naujų etatų (10 IV pareigų grupės sutartininkų, kurių kaina – 5,079 mln. EUR), kurie bus sukurti JRC (personalo išlaidos apima ir JRC pridėtines išlaidas). Šie darbuotojai vykdys naujas užduotis, susijusias su PITD peržiūra, ir visų pirma su išplėsta PITD taikymo sritimi, išplėsta GPGB informacinių dokumentų aprėptimi, INCITE funkcijų užtikrinimu (duomenų rinkimas, analizė, sekretoriato veikla, leidiniai ir kt.).

Administraciniu susitarimu taip pat bus numatyti specialūs kreditai, skirti padengti išlaidoms, susijusioms su, pavyzdžiui, oficialių suinteresuotųjų subjektų susitikimų ir praktinių seminarų naujiems sektoriniams GPGB informaciniams dokumentams rengti (apskaičiuota, kad 2024–2027 m. tam reikės 0,200 mln. EUR), viešųjų pirkimų duomenų analizės poreikiais rengiant GPGB informacinius dokumentus ir ataskaitas apie naujus gamybos būdus (0,400 mln. EUR 2024–2027 m.) ir naujų IT sistemų, skirtų naujam Pramonės transformacijos ir išmetamųjų teršalų inovacijų centrui (INCITE), pirkimu, kurių vertė analizuojamu laikotarpiu turėtų siekti 0,400 mln. EUR.

			2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
Agentūra: ECHA							
1 antraštinė dalis. Personalo išlaidos	Įsipareigojimai	1a	0,570	0,581	0,593	0,605	2,349
	Mokėjimai	2a	0,570	0,581	0,593	0,605	2,349
2 antraštinė dalis. Infrastruktūra	Įsipareigojimai	1a	0,050	0,050	0,050	0,050	0,200
	Mokėjimai	2a	0,050	0,050	0,050	0,050	0,200
3 antraštinė dalis. Veiklos išlaidos	Įsipareigojimai	1b					
	Mokėjimai	2b					

IŠ VISO asignavimų ECHA	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	0,620	0,631	0,643	0,655	2,549
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3	0,620	0,631	0,643	0,655	2,549

ECHA sąnaudos apima išlaidas 3 naujiems etato ekvivalentams, skirtiems šioms užduotims:

- vykdyti duomenų gavybą iš ECHA duomenų bazių ir rengti pavojingųjų medžiagų, kurios gali būti naudojamos sektoriuose, kuriems rengiami GPGB informaciniai dokumentai, sąrašą; atlikti su cheminėmis medžiagomis susijusios informacijos (reglamentavimo statusas, klasifikavimas, cheminės medžiagos nustatymo duomenys) paiešką, apibūdinti tų medžiagų naudojimą pagal sektorius, kuriems taikomi GPGB informaciniai dokumentai, taip pat nustatyti geriausią praktiką, kad būtų naudojamos saugiausios rinkoje turimos alternatyvos, ir teikti techninę paramą persvarstant GPGB informacinius dokumentus (techninės darbo grupės posėdžiai, peržiūros, kiti techniniai duomenys) – 2 etato ekvivalentai;
- rengti pagrindinius cheminių medžiagų valdymo sistemos principus, daugiausia dėmesio skiriant vietoje turimų cheminių medžiagų (medžiagų ir mišinių) sąrašo duomenų struktūrai, susijusiai su tolesniu vietos lygmens rizikos vertinimo metodikos kūrimu, ir padėti parengti pagrindinius principus, kaip atlikti lyginamąjį medžiagų, kurias ūkio subjektas naudoja vykdydamas savo procesus ar gamindamas produktus, ir galimų alternatyvų rizikos vertinimą – 1 etato ekvivalentas.

Reikiamas ECHA skirto ES įnašo padidinimas bus kompensuotas atitinkamai sumažinant programos LIFE paketą (biudžeto eilutė 09.0202 – *Žiedinė ekonomika ir gyvenimo kokybė*).

			2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Iš viso
• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	4	2,689	2,746	2,655	2,718	10,808
	Mokėjimai	5	2,689	2,746	2,655	2,718	10,808
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		6					
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	= 4 + 6					10,808

pagal daugiamečių finansinės programos 3 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	Mokėjimai	= 5 + 6	1,777	1,777	1,577	1,577	10,808

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	7 išlaidų kategorija „Europos viešasis administravimas“
--	---------	---

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
Aplinkos GD						
• Žmogiškieji ištekliai		0,560	0,560	0,560	0,560	2,240
IŠ VISO Aplinkos GD	Asignavimai	0,560	0,560	0,560	0,560	2,240
		2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	Įsipareigojimai	0,560	0,560	0,560	0,560	2,240
	Mokėjimai	0,560	0,560	0,560	0,560	2,240

Papildomi Aplinkos GD darbuotojai (3 AD lygio darbuotojai, 1 sutartininkas):

- rengs ir perduos tvirtinti naujus Komisijos įgyvendinimo aktus;

- vykdyt dialogą su valstybėmis narėmis ir JRC (EIPPCB) atstovais;
- rengti ir įgyvendinti taisykles, susijusias su INCITE steigimu, prerogatyvomis ir veikimu, ir prisidėti prie jo darbo;
- paprašius ir atsižvelgiant į vykstančius politinius ir teisėkūros pokyčius, teiks reikiamą informaciją JRC ir ECHA;
- nustatys ir plėtos sinergiją su ATLPS, siekdami pagerinti bendrus žemės ūkio ir pramonės įrenginių veiksmingumo rezultatus, ir rengs rezultatų ataskaitas;
- kasmet analizuos duomenis, renkamus siekiant:
 - užtikrinti, kad būtų pasiekiami politikos tikslai (įgyvendinimas, vykdymo užtikrinimas),
 - nustatyti, kaip būtų galima pagerinti pramoninių išmetamųjų teršalų prevencijos ir kontrolės valdymą;
- vykdyt nuolatinę užduotį, susijusią su PITD taikymo srities ir GPGB informacinių dokumentų aprėpties išplėtimu, be kita ko, dalyvaus techninių darbo grupių posėdžiuose Sevilijoje, palaikys ryšius su suinteresuotaisiais subjektais ir kitomis susijusiomis Komisijos tarnybomis ir padės valstybėms narėms į nacionalinę teisę perkelti naująją PITD tvarką, ją įgyvendinti ir jos laikytis.

3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus			2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO	
	ATLITKTI DARBAI													
↓	Rūšis 88	Vidutinės sąnaudos	Skaičius Sąnaudos	Skaičius Sąnaudos	Skaičius Sąnaudos	Skaičius Sąnaudos	Skaičius Sąnaudos	Skaičius Sąnaudos	Skaičius Sąnaudos	Skaičius Sąnaudos	Skaičius Sąnaudos	Skaičius Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁸⁹ ...														

⁸⁸ Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pavyzdžiui, finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁸⁹ Kaip apibūdinta 1.4.2 punkte „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

- Atliktas darbas														
- Atliktas darbas														
- Atliktas darbas														
1 konkretaus tikslo tarpinė suma														
2 KONKRETUS TIKSLAS ...														
- Atliktas darbas														
2 konkretaus tikslo tarpinė suma														
IŠ VISO														

3.2.3. Numatomas poveikis ECHA ištekliams

Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
--	------------	------------	------------	------------	---------

Laikinieji darbuotojai (AD lygio)	0,570	0,581	0,593	0,605	2,349
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)	0	0	0	0	0
Sutartininkai	0	0	0	0	0
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai	0	0	0	0	0

IŠ VISO	0,570	0,581	0,593	0,605	2,349
----------------	-------	-------	-------	-------	-------

Personalo poreikiai (etatų vienetais):

	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	IŠ VISO
--	------------	------------	------------	------------	---------

Laikinieji darbuotojai (AD lygio)	3	3	3	3	3 per metus
Laikinieji darbuotojai (AST lygio)	0	0	0	0	0
Sutartininkai	0	0	0	0	0
Deleguotieji nacionaliniai ekspertai	0	0	0	0	0

IŠ VISO	3	3	3	3	3 per metus
----------------	---	---	---	---	-------------

Papildomi ECHA darbuotojai padės įgyvendinti aplinkosaugos vadybos sistemas. Visų pirma jie parengs pagrindinius cheminių medžiagų valdymo sistemos principus, užtikrins, kad būtų nustatomos ir atrenkamos kiekvienam sektoriui ir (arba) GPGB informaciniam dokumentui aktualios medžiagos, plėtojama konkrečių sektorių geroji praktika, susijusi su saugiausių rinkoje medžiagų naudojimu, GPGB informacinių dokumentų procesuose būtų vartojama tinkama terminija (pavyzdžiui, cheminė medžiaga, technologinė medžiaga ir žaliava). ECHA vertins bendrą su cheminėmis medžiagomis susijusių GPGB informacinių dokumentų patikimumą (pavyzdžiui, pakaitalų naudojimo metodu), rengs išanginiams susitikimams ir baigiamajam susitikimui dėl GPGB informacinių dokumentų skirtus aiškinamuosius dokumentus, kurių projektus rengs EIPPCB ir kurie bus svarbūs kalbant apie chemines medžiagas. Galiausiai ECHA padės EIPPCB gauti prieigą prie informacijos ECHA duomenų bazėje ir atsakyti į suinteresuotųjų subjektų klausimus ar pastabas tais atvejais, kai bus reikalingos ekspertinės žinios apie chemines medžiagas.

Buvo naudojamas 118,6 koregavimo koeficientas (pragyvenimo išlaidų Suomijoje koeficientas) ir 2 % infliacijos padidėjimas.

3.2.3.1. Numatomi Komisijos žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 ir vėlesni metai
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)				
• Aplinkos GD – 20 01 02 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	3	3	3	3
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais)⁹⁰				
• Aplinkos GD 20 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)	1	1	1	1
• IŠ VISO	4	4	4	4

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- Pasiūlymas (iniciatyva):
 - Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

⁹⁰ CA – sutartininkas, LA – vietos darbuotojas, SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas, INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

- LIFE paketas bus naudojamas Aplinkos GD patirtoms išlaidoms padengti ir ECHA subsidijos padidėjimui kompensuoti.

Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

Reikia persvarstyti DFP.

3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.